

SKUPAJ PIŠEMO ZGODBE NAJLEPŠEGA MESTA

MATEJ ZEMLJIČ
KAMORKOLI GREM,
S PONOSOM
POVEM, DA SEM
LJUBLJANČAN

Ljubljana

SPREHODILI SMO SE PO NOVI UČNI POTI NA MAH IN SE OSVEŽILI PRI NENAČADNIH PITNIKI. SPOZNALI SMO NOVEGA DIRIGENTA SLOVENSKE FILHARMONIJE IN SI OGLEDALI PEGLEZEN. PRI DOMAČIH MODNIH OBLIKOVALCIH SMO SE LEPO OBLEKLI IN ŽE ČAKAMO NA ZAČETEK SLAVJA V ČAST GORANU DRAGIČU V STOŽICAH.

O ČEM PIŠEMO TOKRAT

Ljubljana je v poletni vročini še posebej živahna. Proti večeru, ko temperature začnejo padati, smo se sprehodili po novi učni Poti na Mah in se osvežili pri nenavadnih pitnikih, ki s svojimi umetniškimi zgodbami odkrivajo tančico zgodovine. Ljubitelji glasbe smo navdušeni spoznali novega dirigenta Slovenske filharmonije, ki nas bo jeseni očaral s prelestnimi melodijami. Obiskali smo delavnice domačih modnih oblikovalcev, kjer smo se oblekli v najnovejše kreacije. Morda bomo katero od njih nosili na velikem spektaklu Gorana Dragiča! Košarkarjeva zgodba o uspehu, prijateljstvu in dobrodelnosti pa ni edini športni vrhunec poletja. Slavje v čast Tadeju Pogačarju, ki je s kolesarskimi podvigi prevzel stopničke doma in po svetu, nam je ponudilo še enega od uspehov sezone. Srčno navijanje nas je povežalo in navdušilo ob novih športnih podvigih. Od končne postaje do končne postaje smo tekli z neustavljivima tekačicama. Ob rekordnih temperaturah je kmalu prišel čas za skok v enega od mestnih bazenov. S športnim društvom Riba, ki na tekmovanjih dosega izjemne uspehe, smo skočili na glavo in se prijetno ohladili. V »skritem raj« mesta smo spregovorili z mladim igralcem Matejem Zemljičem, ki s svojo iskrenostjo in talentom osvaja občinstvo doma in v tujini. Obiskali smo Juvelirij, dom treh oblikovalcev nakita, ki ustvarjajo čudovite zgodbe. Za prijeten konec dneva se bomo povzpeli na grad in se iz srca nasmejali stand-up komediji na festivalu Panč. Ob zvezdnatem nebu bomo občudovali dih jemajoče utrinke. Eden nas bo vedno spomnil na nedavno preminulo Anito Ogulin, humanitarko z največjim srcem na planetu.

16

37

38

Ljubljana

avgust 2024

Izdajatelj

Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Mestni trg 1

Zanj

župan Zoran Jankovič

Uredniški odbor

Marjan Sedmak (predsednik), Manuela Ela Piškur (podpredsednica), Maruša Babnik, dr. Tina Bregant, Boštjan Koritnik

Odgovorni urednik

Nenad Senić

Pomočnica odgovornega urednika

Nina Kožar

Oblikovna zasnova

Špela Pfeifer

Izvedbeno oblikovanje

Maja Petrovič

Foto na naslovnici

Primož Lukežič

Tisk

Salomon, d. o. o.

Naklada

132.972 izvodov

Predloge, pohvale, kritike ali le pozdrave pošljite na: revija.ljubljana@ljubljana.si

Glasilo Ljubljana
Mestni trg 1
1000 Ljubljana

Natisnjeno na okolju prijaznem papirju. Glasilo brezplačno prejme vsako gospodinjstvo v Mestni občini Ljubljana.

ISSN 1318-797x

BOŠTJAN GORENC - PIŽAMA

pisec, prevajalec in komik, ki ni nikoli živel v Ljubljani

V Ljubljano gremo vsi

Nerad grem v Ljubljano. Smela trditev za uvod članka v uradni reviji tistega mesta. Vendar zapisana od srca. Pa tudi v žlahtni limaniški maniri naslovov spletnih člankov, ki vas rotijo, da kliknete nanje. Zato, drage Ljubljančanke in Ljubljančani, ne odhitite še v svoje ute, kolesarnice ali skupne prostore po vile, grebljice in drugo preteče orodje, da bi temu provincialcu dali vetra, ampak veter raje prihranite za razpihovanje megle iz kotline v zimskih mesecih.

Nerad grem v Ljubljano. Zakaj? Medtem ko je Marjana Deržaj pred 60 leti prepevala »v Ljubljano gremo mi«, bi današnje stanje bolje opisali z besedami »v Ljubljano gremo vsi«. In takšno stanje na cestah proti Ljubljani povzroči dobesedno stanje na cestah. Z »dodatnih 10 minut, če bi se kje kaj zabasalo« pred 15 leti, ko sem se začel voziti na relaciji Trojane–Ljubljana, sem pristal na krmežljavem jutranjem motrenju trajanja poti na Googlevem zemljevidu, da vidim, ali mi bo vožnja vzela dodatno uro ali zgolj 30 minut. Pa se vseeno kdaj še zgodi, da se prometna božanstva tako zarotijo proti meni, da si v garderobi Cankarjevega doma mrzlično nadevam

kostum, medtem ko občinstvo v Kosovelovi dvorani pogleduje na uro.

Kljub temu se redno odpravljam v Ljubljano, tudi kadar nimam delovnih obveznosti. Zakaj? Zato, ker sem rad v Ljubljani. Biti v Ljubljani sicer ne sodi med mojih pet najljubših opravil, a se rad znajdem v njej. Že vse od gimnazijskih let, ko se še nisem dobro znašel v njej in smo se iz Kranja vozili v gledališče Glej na Štruclove eksperimentalne gibalne predstave ter v rajni KUD na Impro ligo. In zato je težko vsakič, ko vidiš, da kakšna od vej v tej krošnji kulturne ponudbe odmre ali pa jo požagajo. Toda na srečo je ta krošnja bujna in brstenja v njej nikdar ne umanjka. Čisto sebično si sicer želim, da bi se med temi prostori končno obdržal kakšen stand-up klub, ki ne bi uvel po nekaj mesecih ali letih.

Razcvetanje novih prostorov, tako samoniklih kot institucionalnih, se povezuje v krog kulturnega življenja in omogoča, da ljudje iz krajev, kjer se ne dogaja nič ali pa zelo malo, najdemo vzdušno hrano po svojem okusu. In zato sem pripravljen potrpeti tudi vožnjo. Preselil pa se ne bi. Čeprav, sodeč po tem, kaj vse trenutno na nepremičninskih straneh velja za center Ljubljane, počakam še kakšno leto in bomo na Trojanah že vaše predmestje.

Nepremično premoženje Mestne občine Ljubljana

Pri razpolaganju z nepremičnim premoženjem in njegovem upravljanju je treba ravnati v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja to področje, ter v skladu z načeli ravnanja s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti. MOL vsem zainteresiranim omogoča vpogled v načrtovane prodaje in oddaje nepremičnin, ki so v njeni lasti, in sicer prek spletne aplikacije Nepremičnine MOL (ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/nepremicnine-mol), kjer je tudi v celoti opisano ravnanje z nepremičnim premoženjem. DDV ni vključen v ceno.

PRODAJA POSLOVNEGA PROSTORA

Prostori v stavbi št. 1725-466 na Resljevi cesti 14, in sicer v 2., 3., 5., 6., 7. in 8. etaži, v skupni izmeri 1250,11 m²
Izključna cena: 2.260.000 €

Poslovni prostor s pripadajočo kletjo na Gosposvetski cesti 1 v 1. nadstropju v skupni izmeri 170 m² (ID oznaka 1725-323-12), potreben celovite prenove
Izključna cena: 680.000 €

PRODAJA ZUNANJIH DRVARNIC

Zunanja drvarnica velikosti 3,6 m² (ID oznaka 2679-1012-12) na Tržaški cesti 27
Izključna cena: 2160 €

Zunanja drvarnica velikosti 3,9 m² (ID oznaka 2679-1012-13) na Tržaški cesti 27
Izključna cena: 2340 €

PRODAJA VEČ KLETI

Klet velikosti 9,9 m² (ID oznaka 1725-593-31) v Vošnjakovi ulici 4a
Izključna cena: 11.880 €

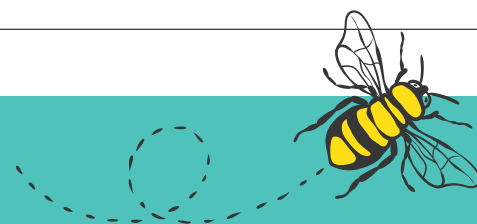
Klet velikosti 6,3 m² (ID oznaka 1725-593-33) v Vošnjakovi ulici 4a
Izključna cena: 7560 €

Klet velikosti 2,7 m² (ID oznaka 1725-593-39) v Vošnjakovi ulici 4a
Izključna cena: 3240 €

Klet velikosti 7 m² (ID oznaka 1725-593-28) v Vošnjakovi ulici 4b
Izključna cena: 8400 €

Klet velikosti 9,9 m² (ID oznaka 1725-593-37) v Vošnjakovi ulici 4b
Izključna cena: 11.880 €

Cena ne vključuje dvo odstotnega davka na promet nepremičnin, ki ga plača kupec.

Čebele, ose in sršeni

Na MOL že od leta 2015 posebno pozornost namenjamo čebelam in divjim oprasovalcem v mestu. Skupaj s Kriznim klicnim centrom in Gasilsko brigado Ljubljana smo vzpostavili možnost klica na številko **112**, če opazite čebelji roj, osje ali sršenje gnezdo.

Ko Krizni klicni center prejme informacijo, kontaktira enega od sedmih čebelarjev, ki pobirajo roje v mestu. Čebelar, ki je na voljo, si v najkrajšem možnem času ogleda lokacijo. Če je roj na višini, ki je sam ne doseže, kontaktira Gasilsko brigado Ljubljana, ki mu z dvigali in lestvami pomaga pobrati roj. Pri sporočanju informacije je pomembna hitrost, saj roj po navadi ostane na isti lokaciji do ene ure, potem pa odleti naprej. Roji se sicer pojavljajo med aprilom in junijem, lahko pa tudi septembra.

Čebelar odstrani roj in ga odpelje v azil za roje, kjer ga strokovno pregledajo sodelavci Nacionalnega veterinarskega inštituta, po enem mesecu karantene lahko družina nadaljuje normalno življenje.

Ose in sršeni so izredno pomembni pri vzdrževanju naravnega ravnovesja. Sršeni so naše največje ose, ose pa so tiste, ki najbolj oprasujejo maline. Če vas gnezdo na javnem mestu res ogroža, takoj pokličite **112** in sporočite njegovo lokacijo. Klicni center bo obvestil pristojne organizacije, ki odstranjujejo gnezda os in sršenov.

Fotografski natečaj Narava v Ljubljani ponoči

Na MOL smo pripravili fotografski natečaj Narava v Ljubljani ponoči, s katerim želimo v fotografiji prikazati živali in rastline v Ljubljani ter tako prispevati k ozaveščenju o bogastvu narave v našem mestu. Natečaj je namenjen vsem ljubiteljem narave in fotografije, zato vabljeni k sodelovanju. Fotografije zbiramo do **20. avgusta 2024**.

Natečaj je razdeljen v dve kategoriji: živali in rastline. Prijava je brezplačna, vsak avtor lahko pošlje štiri posnetke, ki so nastali na območju MOL v zadnjih petih letih in prikazujejo prostoživeče živali in divje rastline. Štiričlanska strokovna žirija bo med prispelimi fotografijami izbrala najboljšo v živalski in rastlinski kategoriji, ki bosta tudi nagrajeni. Razglasitev zmagovalcev in podelitev nagrad bo 3. oktobra 2024, ko bomo v Mestni hiši razstavili najboljše fotografije natečaja po izboru žirije.

Več informacij o natečaju ter o pogojih sodelovanja najdete na spletnem mestu ljubljana.si, kjer je objavljen tudi prijavni obrazec.

Spoštovane krvodajalke, spoštovani krvodajalci mesta Ljubljana!

Vljudno vas vabimo, da darujete kri za zdravje in življenje soljudi. Pokličite 051/389 270, 051/671 147 ali 030/716 796 in se naročite na odvzem. Krvodajalska akcija bo 23. in 30. avgusta 2024 na Zavodu RS za transfuzijsko medicino v Šlajmerjevi ulici 6. Več informacij na ztm.si.

Hvala, ker darujete kri za življenje.

Rdeči križ Slovenije – Območno
združenje Ljubljana

Spoštovane Ljubljančanke, spoštovani Ljubljančani!

Z odločitvijo o darovanju organov in tkiv lahko rešite mnogo življenj, a morate o tem humanem dejanju po smrti razmišljati za časa življenja in v krogu najbližjih. Za darovanje organov in tkiv po svoji smrti se lahko odloči tudi mladoletna oseba po dopolnjenem 15. letu starosti. Pristopno izjavo za darovanje organov in tkiv lahko izpolnite na spletnem mestu e-uprava.gov.si (z elektronskim podpisom) ali pri pooblaščenih osebah na RKS – Območnem združenju Ljubljana na Tržaški cesti 132, in sicer po predhodnem dogovoru na telefonski številki 01/62 07 290 in 040/943 937 ali s sporočilom, poslanim na e-naslov kaplja@rddecikrizljubljana.si. Izpolnjena pristopna izjava se posreduje zavodu Slovenija-transplant, ki vas nato vpiše v register darovalcev organov in tkiv po smrti.

Zapisniki in magnetogramski zapisi sej Mestnega sveta MOL so objavljeni v rubriki Seje Mestnega sveta na ljubljana.si.

Zlata vredno sodelovanje

NINA KOŽAR

Trije oblikovalci nakita, združeni pod imenom Juvelirij, se pred skupnim najemom prostora v Centru Rog na Trubarjevi cesti 72 niso dobro poznali. Kristino Drnovšek in Sando Vidmar navdihujejo organske oblike iz narave, zlatarski mojster Peter Dragolič pa je eden redkih brusilcev dragih kamnov pri nas. Njihovo izvorno opremljeno delavnico, prodajalno in galerijo je mlada ekipa Studia Sadar oblikovala tako, da jih lahko opazujete med ustvarjanjem ali čiščenjem in popravilanjem nakita. »Svojih idej in znanja ne skrivamo, ampak si jih izmenjujemo. Drug drugemu smo v navdih in podporo.« Vi pa jih obiščite in svojo zbirko oplemenitite s kakšnim njihovim lepim izdelkom.

Popis labodjega prebivalstva

NINA KOŽAR

Ornitologa Tjaša Zagoršek in Maks Sešlar med negotovanjem, pihanjem in kriljenjem labodjih staršev iz ribnika v parku Tivoli previdno zvabita štiri puhaste najstnike, vsakemu izmerita dolžino letalne peruti, jih stehata in jim na noge nadeneta obročka. Enega kovinskega, ki bo od zdaj naprej njihova osebna izkaznica, in enega plastičnega, vidnega z večje razdalje. Zgodaj jeseni jih bosta namreč njihova oče in mama nič kaj nežno nagnala iz gnezda, da si sami poiščejo nov dom in nadaljujejo širjenje vrste. Takšni so zakoni narave. Njihovo pot pa bodo ornitologi lahko spremljali ravno ob pomoči podatkov na obročkih, saj je na njih zabeleženo, da so Ljubljančani.

Naše mesto ima pristanišče

NINA KOŽAR

Naj nam geografi oprostijo tole sanjarjenje, ampak poletje je, zato glave lebdijo nekje nad oblaki. Če imate pred seboj zemljevid Ljubljane, z malce domišljije lahko ugotovite, da je mestni predel med Štepanjskim mostom in Trnovskim pristanom pravzaprav otok, ki ga z obeh strani obdaja Ljubljanica. Enkrat v svoji strugi, drugič pa v prekopu, ki je ime dobil po jezuitu in inženirju Gabrijelu Gruberju. Vsak pošten otok pa ima svoje pristanišče in naše je na Špici. Podnevi je tam prijetno posedati na leseni plaži in loviti sončne žarke, zvečer pa v baru srečati prijatelje, se z njimi usesti na obalo in opazovati ladjice, kako hitijo vsaka v svojo smer.

V vodi so doma

KAJA BENKO

Plavanje je ena najbolj zdravih oblik rekreacije, če pa ji dodamo še malce tekmovalnosti, dobimo ekipo veteranov, ki na velikih tekmovanjih pobirajo medalje kot za stavo. Člani ljubljanskega društva Riba Ana Jelovšek, Tina Jeromen, Smiljana Marinović, Barbara Oman, Nika Bajc in Borut Bernat skupaj s plavalci z drugih koncev Slovenije sestavljajo izjemno ekipo, ki je na nedavnem evropskem veteranskem prvenstvu v Beogradu osvojila kar 17 medalj. Za piko na i pa je Smiljana Marinović dosegla še nov rekord prvenstev. Njihova baza je bazen na Kodeljevem, kjer trenirajo dvakrat na teden. Ob takšnih uspehih jim motivacije ne zmanjka, zato že načrtujejo udeležbo na svetovnem prvenstvu, ki bo prihodnje leto v Singapuru.

Slavje v rumeno-rožnatih odtenkih

KAJA BENKO

Prvi kolesar sveta Tadej Pogačar je končno lahko tudi doma proslavil športne mejnike, ki jih je dosegel letos. Zmagovalec Dirke po Italiji in Dirke po Franciji je na slavnostni sprejem, ki so ga pripravili v njegovo čast, prispel v svojem slogu – na kolesu in v najboljši družbi. Na poti od Vikrč, kjer domuje KD Rog, do Kongresnega trga so mu družbo delali mladi kolesarji, člani ekipe Pogi Team UAE Generali. Za mlade športnike je bilo kolesarjenje s šampionom zagotovo sanjsko, njihov idol pa je znova pokazal veliko srce in skrb za kolesarski podmladek, ki se kali pod okriljem kluba, v katerem je tudi sam naredil prve kilometre, ki so ga pripeljali na sam vrh kolesarskega sveta.

GOGI

S košarkarskim spektaklom Night of The Dragon se bo ta mesec Goran Dragič v mestu, ki bo vedno njegov dom, poslovil od svoje izjemne kariere vrhunskega športnika. V njej je nanizal številne uspehe, ki ostajajo pomembni mejniki slovenske košarke. Velik pečat pa je vanjo in v našo družbo vtisnil tudi s spodbujanjem novih generacij mladih talentov, nesebično pomočjo ljudem v stiski in neomajno vero v vrednote, kot so prijateljstvo, sodelovanje, vključevanje, dobrotelost in poštenost.

GORAN VOJNOVIĆ

IZ

KO

SEZ

KK

amorkoli zadnje čase pogledate, boste verjetno uzrli obraz Gorana Dragiča. Oglasi, obcestni plakati, podkasti, enourni televizijski intervjuji, naslovnice časopisov in revij. Kot včasih na igrišču ga je povsod dovolj. Kar je v resnici nenavadno za fanta, ki se je od nekdaj raje izogibal pozornosti kot jo iskal. Slava namreč Goranu Dragiču nikdar ni postala zabavna reč. Kvečjemu se je je z leti navadil.

Pred dvema letoma sem bil tako na koncertu v Portorožu, ko je Magnifico svoj ponarodeli balkanski hit Pukni zoro posvetil prijatelju in sosedu iz Kosez, nato pa z roko pokazal proti robu dvorane. In ko smo se obiskovalci obrnili v smeri Magnificove iztegnjene roke, smo tam zagledali fanta, ki se je nerodno nasmihal, kot najstnik, ki so ga zasačili

pri stiskanju mozoljev. Ja, to je Gogi, sem takrat pomislil. Nikoli se ne bo naučil biti zvezda. Nikoli ne bo znal uživati v ljubezni množice.

Zato tudi domnevam, da Gogi ni prav dobro vedel, v kaj se spušča, ko se je odločil svojo poslovilno tekmo spremeniti v največji športno-dobrodelni spektakel, kar smo jih kdaj videli pri nas. Nihče od vpletenih se pravzaprav ni zavedal, kako zelo kompleksen in zahteven projekt je to, a predvsem za Gogija, vsaj kolikor ga poznam, je bilo to eno dolgo popotovanje v neznanu.

A najbrž je tudi njemu jasno, da drugače ni moglo biti. Slovenija se bo 23. in 24. avgusta v Stožicah poslovila od svojega kapetana, ki ji je prinesel doslej edino zlato kolajno v ekipnih športih. Navijači se bomo poslovili od najboljšega igralca evropskega prvenstva leta 2017, košarkarskega velikana, ki je najzaslužnejši, da so se nam uresničile sanje, ki smo jih sanjali leta, mnogi pa celo desetletja. Zato je Saša Dončić, ko je leta 2017 Goran Dragič napovedal slovo od reprezentance, v šali izjavil, da bi morali o tem razpisati referendum in mu to onemogočiti.

Ne, Goran Dragič ni mogel oditi neopazno, ni se mogel le neslišno izmuzniti iz naših življenj. Tako izjemna in

bržkone neponovljiva športna pot se ni mogla zaključiti s piarovskim pisemcem na njegovem instagram profilu. Konec Gogijeve kariere je moral biti veličasten dogodek, ker mora biti njegovo slovo dostojno njegovih dosežkov.

Predvsem pa se je zdela Gogijeva upokojitev odlična prilika za to, da ponovno povemo njegovo zgodbo, zgodbo fanta iz Kosez, ki je osvojil svet, ker je bil vztrajnejši, drznejši in predvsem bolj trmast od drugih podobnih fantov; ker je bil bolj nepopustljiv in bolj kljubovalen; ker je verjel vase tudi takrat, ko so vsi drugi dvomili. To je poučna in ganljiva zgodba o fantu, ki je odraščal v garsonjeri v Kosezah in ki bi zlahka končal tako, kot so končali mnogi nadarjeni fantje pred njim. Tudi Gogi bi bil brez težav še eden tistih velikih talentov, ki bi lahko bili vse in še več, a so postali priložnostni taksisti in prodajalci superg. Ali celo stari znanci policije; tudi takšne zgodbe poznamo.

Gogijeva zgodba je izjemna in pomembna, ker kljubuje prevladujoči logiki

Goran Dragič se je rodil 6. maja 1986 v Ljubljani mami Mojci in očetu Marinku, košarkarici in nogometašu. Odraščal je v enosobnem stanovanju v ljubljanskih Kosezah, v skromnem delavskem okolju.

Gogijeva košarkarska pot se je začela v KK Ilirija. Čeprav je bil manjši in šibkejši od drugih, je vseeno imel željo biti vedno boljši, zato je po treningu na zunanjem igrišču Ilirije vedno igral še ulično košarko.

legendarni Spale. »Bil je neizmerno suh. Zadržan. A imel je nekaj več. To košarkarski trener hitro vidi. Vidiš. Preprosto vidiš,« o njem pripoveduje Spale, ki je takrat, ko so pionirji Ilirije izgubili proti Slovanu za več kot 50 točk, objokanemu Gogiju in soigralcem dejal: »Naslednje leto jih bomo premagali.« Očitani so mu, da je nor, a so mu vseeno verjeli.

Tudi sam sem takrat, ko sem ga kot 18-letnega fanta v dvorani na Kodeljevem prvič videl igrati, v njem videl le še enega nadarjenega mladca, dobrega atleta, hitrega in eksplozivnega, a nikakor ne čudežnega dečka, ki lahko prileže dlje od Olimpije. Ni imel rokce in ni imel šmeka. Imel je veliko kvalitete, a mu jih je veliko tudi manjkalo. Vsaj tako se je meni zdela, ker včasih ne vidiš izjemnosti, četudi ti pred nosom zabija žogo v koš.

Goran Dragič se je rodil 6. maja 1986 v Ljubljani mami Mojci in očetu Marinku, košarkarici in nogometašu. Odraščal je v enosobnem stanovanju v ljubljanskih

Kosezah, v skromnem delavskem okolju. Ko je leta 1996 propadel ljubljanski Litostroj, sta oba starša ostala brez službe, Mojca je bila tri leta brezposelna, Marinko pa je preživljal družino kot inštruktor v avtošoli. Še pred tem je vojna močno prizadela Marinkovo bosansko družino in Gogijeva stara starša sta bila prisiljena zbežati s svoje kmetije, razseljeni pa so bili tudi številni drugi Marinkovi sorodniki. Na srečo je imel Gogi babico in dedka na Zaplani, kjer sta s tri leta mlajšim bratom Zokijem preživljala veliko prostega časa. Dva svetova, slovenski in bosanski, ki sta se mešala že v domačih Kosezah, sta ostala pomešana v Gogiju vse do danes. Pripada obema svetovoma, pravi, a Slovenija je njegova edina domovina.

NI ŠE KONEC. OBRNITE STRAN!

Projekt #PODAMDAIGRAM

Fundacija Gorana Dragiča vsako leto v Sloveniji obnovi vsaj eno košarkarsko igrišče. Akcija #PODAMDAIGRAM se je začela leta 2019, ko je Gogi z MOL ter sponzorji in partnerji prenovil igrišče v parku Tivoli na Celovski cesti 23. Namenil ga je otrokom in mladostnikom, ker bi jih rad spodbudil h gibanju, razvijanju športnih talentov in medsebojnemu druženju.

Je pravoslavac, ki je vselej s ponosom nosil slovenski dres in zanj vedno znova puščal srce na igrišču.

A košarkarska pot je Gogija že pri 18 letih odpeljala iz Slovenije in ga le za kratek čas pripeljala nazaj, ko se je iz španske Murcie za eno sezono vrnil v Olimpijo. Potem pa je bil izbran na draftu, in čeprav so mu to mnogi odsvetovali, je odšel v ligo NBA. Phoenix Suns, Houston Rockets, Phoenix Suns in Miami Heat, pred koncem pa še kratka postanka v Chicagu in Milwaukeeju. V NBA je prehodil dolgo pot, od Gorana Tragica, kot ga je ob slabih igrah na začetku preimenoval legendarni Charles Barkley, do tega, da je že v drugi sezoni odigral eno najboljših tekem v končnici v zgodovini lige, ko je San Antoniu v tretji četrtini v zgolj 12 minutah natresel 23 točk. Danes je Gogi eden izmed le treh evropskih playmakerjev, ob njem še Tony Parker in Dražen Petrović, ki so bili prvi igralci moštva NBA.

»Je kot vino, starejši je, boljši je,« je o njem nekoč dejal Rašo Nesterovič in res se je zdelo, da igra iz leta v leto boljšo košarko. Zato je bil v NBA tudi izbran za igralca, ki je v sezoni najbolj napredoval, enkrat pa tudi v tretjo najboljšo peterko lige. Leta 2018 je kot prvi Slovenec zaigral na tekmi All Stars, leta 2020 pa se je po izjemnih predstavah v končnici z moštvom Miami Heat prebil v finale lige NBA. A v finalu je takrat zaradi poškodbe odigral le nekaj minut. Poskusil je, a ni šlo.

Tako kot ni šlo leta 2022 na evropskem prvenstvu v Nemčiji, ko se je vrnil iz reprezentančnega pokoja, da bi z Luko Dončićem še enkrat osvojila Evropo. V športu se včasih izide, včasih pa ne. A karkoli se je zgodilo, se je Gogi vselej boril naprej. Ne glede na dvome, ne glede na kritike, ne glede na poškodbe in tudi depresijo, v katero je padel po koncu evropskega prvenstva, ko je uresničil vse svoje sanje in nenadoma ni vedel, kako in kam naprej. Gogi je vselej igral na polno in se vselej boril do konca, vse dokler telo ni zmoglo več.

Po upokojitvi se je vrnil v Miami, kjer še danes živi. V Slovenijo se ne name-rava preseliti, pravi, predvsem zaradi sina Matea in hčerke Victorie, ki jima je Miami dom. Pa tudi zaradi vremena, dodaja. Po 20 letih španskega in ameriškega sonca bi se težko spet privadil na ljubljansko zimo, na mraz in meglo. A Ljubljana je še vedno njegov dom. Ali njegov doma, kot bi rekli v Kosezah. Njegovi najboljši prijatelji so še vedno fantje iz Kosez in z Ilirije, s katerimi je kot mladenič igral košarko. Tu še vedno živi njegova družina, starša in brat, tu je še vedno vse tako domače in prijazno, življenje prijetno in preprosto. Tudi če si zvezdnik in milijonar.

A za zdaj Goran Dragić ostaja v Miamiu, kjer je postal klubska legenda in kjer

potrebe, mi je priznal Gogi. A zaradi tega družinsko življenje trpi. Tudi zato se je pred nekaj leti ločil, tudi zato v njegovem zasebnem življenju ni bilo vedno vse tako, kot si je sam želel.

Ja, cena uspeha je za profesionalne športnike visoka, včasih tudi zelo visoka. Goran Dragić je velik tudi zato, ker je bil vselej pripravljen iskreno in neprizanesljivo govoriti tudi o manj lepih platih svojega uspeha, o svojih krizah in neuspehih, o depresiji in ločitvi. A od vsega, kar je v tistem podkastu povedal o sebi in svoji družini, me je najbolj pretresel njegov pogled na 20-letno kariero vrhunkega košarkarja in ugotovitev, da se je v vseh teh letih le v dveh ali treh sezonah zanj vse poklopilo in je bil zadovoljen tako v klubu, kjer je igral, kot v mestu, v katerem je živel, ter v zasebnem, družinskem življenju. Vsa preostala leta pa je vedno nekaj umanjalo.

Tistega julijskega večera, ko sta v Stožicah slovenski reprezentanci Slovenije in Brazilije igrali prijateljsko tekmo, se je prijateljica, ki živi v blokkih nasproti dvorane, vračala domov. In se v stožiški garaži skorajda zaletela v Gorana Dragića in njegovo družino. Medtem ko je ona vsa zmedena zrla v človeka, ki jo je pretekle mesece vztrajno pozdravljaval s plakatov in se ji smehljaval z vseh možnih ekranov, se je Gogi prijazno ponudil, da ji njen cekar odnese do ne tako bližnjega dvigala.

Ja, to je bil nedvomno Goran Dragić, sem ji smeje pritrdil, ko mi je povedala to zgodbo. Ker je Gogi še vedno tisti prijazni sosedov fant, ki gospem v bloku venomer pridržuje vhodna vrata in jih ob tem lepo pozdravi. Morda je postal malenkost bolj nezaupljiv, morda ga je malo bolj strah, da bi ga zaigrano prijazni neznanci poskušali izrabiti, in je zato v vsakodnevnih stikih bolj previden, morda je celo nekoliko zaprt. A ko se pogovarjaš z njim, hitro spoznaš, da je res, kar mnogi pravijo o njem in kar pogosto pove tudi sam: da je kljub vsem svojim uspehom in kljub vsemu denarju, ki ga je v življenju zaslužil, on še vedno Gogi iz Kosez.

KONEC GOGIJEVE KARIERE MORA BITI VELIČASTEN DOGODEK, KER MORA BITI NJEGOVO SLOVO PRIMERNO NJEGOVIM DOSEŽKOM.

lahko ohranja stik s košarko. Predvsem pa stik z otrokoma. Ko smo s kolegi pripravljali podkast o Goranu Dragiću za Val 202, sem ga vprašal, kaj bi v svojem življenju spremenil, če bi lahko. In odgovoril mi je, da ničesar, nato pa je še malo razmislil in rekel, da bi le otroke imel nekoliko pozneje, kot jih je imel. Da ne bi zamudil toliko let njunega odrasčanja. Ker šele zdaj, ko lahko z njima končno preživi več časa, spoznava, koliko tega je odšlo v nepovrat. Profesionalni šport zahteva odrekanje, in če želiš biti uspešen, moraš biti sebičen, nenehno moraš misliti nase in na svoje

Od končne postaje do končne postaje

SONJA JAVORNIK

Ljubitelji teka si radi zastavljajo različne izzive, Olivija Grafenauer in Nika Zobec pa sta bili pri tem še posebej domiselni. Odločili sta se namreč, da bosta letos pretekli vse linije, po katerih vozijo ljubljanski avtobusi. Na profilu na Instagramu @LPPtekacici lahko spremljate, kako jima gre.

Olivija je Ljubljancanka, ukvarja se z improvizacijskim gledališčem, Nika se je sem preselila iz Ribnice, vmes pa je osem let živela v Šanghaju. Kot projektna vodja je zaposlena pri nizozemskem podjetju Loop Earplugs. Olivija je redno tekla pred nekaj leti, v rutino pa jo je spet vrnila Nika z načrtom, da bi mesec dni vsak dan pretekli po pet kilometrov. Nika je bila vedno športnica, saj je trenirala plavanje. »Tek je bolj zabaven, če je družabne narave in brez visokih pričakovanj,« pravita dekleti. »Ker tečeva za zabavo in se ne udeležujeva tekmovanj, sva razmišljali, kaj bi bil najin izziv v letu 2024,« pojasnjujeta. Olivija je na Instagramu opazila dekle, ki je teklo po podzemnih linijah v Berlinu, in idejo predstavila Niki, ki je takoj sprejela izziv.

LPP-tekačici sta avtobusne linije dobro preučili. »Najkrajša je linija 23 – dolga je le tri kilometre in pol. Ta linija je trenutno tudi Olivijina najljubša, saj sva na poti srečali kravice. Najdaljša je linija 25 s skoraj 22 kilometri. Verjetno nama jo bodo olajšali super gosti, ki se nama bodo pridružili na poti. Zahtevnost linije je odvisna tudi od

vremena in kakovosti zraka na posamezen dan. Ker teke načrtujeva z usklajevanjem najinih urnikov, ne veva, kakšno bo vreme. Olivija vsakič upa, da bo vsaj malo deževalo,« se smeji Nika, Olivija pa doda: »Mogoče je bila doslej najbolj zahtevna proga 24, ker smo tekli pri res visokih temperaturah in z malo sence. Po drugi strani pa smo bili v res lepem okolju.«

Ko sta se odločili, da bosta pretekli avtobusne linije, jima je prijatelj predlagal, naj kontaktirata LPP. »Nika je poznala Milana, ki tam dela, mu opisala idejo in vprašala, ali bi naju podprli s kakšno majico ali čim podobnim. Na najino presenečenje in veselje se je LPP zamisel zdela zabavna in začeli smo sodelovati. Pomagajo nama s predlogi, katere stvari na linijah je vredno postaviti v ospredje v videih. Pogosto gre za projekte, ki jih sicer ne bi opazili, tako da s tem tudi sami bolje spoznavava Ljubljano. S snemcem Mikom, ki je tudi najina moralna podpora ter nosač nujno potrebne vode in še bolj pomembnih sladkarij, iščemo pristope, kako te vsebine zanimivo predstaviti in jih približati javnosti,« razlagata dekleti, ki sicer nista pogosto na avtobusu, saj obe po mestu raje hodita. Za javni prevoz se odločita samo pri daljših razdaljah ali kadar dežuje.

Ker avtobusnih linij ni neomejeno, tekačici že razmišljata, kakšen cilj si bosta

»TEK JE BOLJ ZABAVEN, ČE JE DRUŽABNE NARAVE IN BREZ VISOKIH PRIČAKOVANJ.«
OLIVIJA IN NIKA

postavili za prihodnje leto. »Ko pretečeva vse avtobusne linije, se bova spočili, nato pa se vrneva na tek po mehkejših podlagah v naravi, recimo na najinem ljubem Rožniku. Mor-da bova v letu 2025 pretekli vse parke? Idej je že kar nekaj – bolj je čudno in nenavadno, bolj nama je všeč!«

Vsak s svojo zgodbo

Naše mesto slovi tudi po izjemno kakovostni pitni vodi, ki je povrh vsega prosto dostopna vsem, ki se želijo odžejati in osvežiti v poletni vročini. Trenutno na različnih lokacijah deluje 59 javnih pitnikov in en pršilnik. Vsi so priključeni na osrednji mestni vodovodni sistem in se napajajo iz vodarne Kleče. Zanje skrbijo zaposleni v Voki Snagi, ki vsako pomlad preverijo, ali pitniki pravilno delujejo in ali voda ustreza določbam zakonodaje. Tokrat predstavljamo šest posebnostev.

NINA KOŽAR

Kobetov vodnjak v parku Zvezda

Pitnike so poznali že stari Grki in Rimljani, v novejši zgodovini pa naj bi bil prvi postavljen v središču Londona leta 1859. Najstarejši mestni pitnik v Ljubljani je vodnjak v parku Zvezda. Po načrtih arhitekta Borisa Kobeta so ga leta 1941 postavili na mestu, kjer je stal vodnjak nekdanjega kapucinskega samostana. Žejni mimoidoči vodo lahko pijete iz curka, ki brez premora teče iz vrča v kamnito posodo.

Zmajček na Obrežni stezi

Na pitniku na križišču Trubarjeve ceste in Obrežne steze sedi čudovit bronast kipec zmajčka, delo akademskega kiparja Janeza Boljke, ki je tudi avtor kipov znamenitih bikov na Bavarskem dvoru in pred živalskim vrtom. Leta 2014 so zmajčka ukradli neznanci, a se je pogumna zver očitno tako srborito upirala, da so ga nepoškodovanega odložili v eno od ulic v bližini. Pitnik zdaj varuje njegova kopija, pogumnega originalnega varuha Ljubljane pa si lahko ogledate v atriju Mestne hiše na Mestnem trgu 1.

Pitnik na cerkvi svetega Florijana

Baročni pitnik na zunanji strani zidu cerkve svetega Florijana na Gornjem trgu lahko odžejajo sprehajalce na poti na Ljubljanski grad, mladino, ki se rada druži na bližnjih stopnicah, ali pa turiste, ki zaidejo v ta mirnejši del mesta. Zgradili so ga davnega leta 1780, najprej pa je bil del hiše Reduta, ki je nekdaj stala na Levstikovem trgu 1. Tam so prirejali plesne zabave, ki jih je pogosto obiskoval tudi France Prešeren s svojo družino. Hišo Reduta so po potresu leta 1895 porušili, vodnjak pa so že leta 1862 preselili na šentflorjansko cerkev, kjer je še danes.

Kenguru pri Lutkovnem gledališču Ljubljana

Simpatičnega kenguruja je kipar Mirko Bratuša ustvaril po naročilu Mestne občine Celje kot spomin na znamenitega izumitelja Alfreda Nobela. Ta je v knežjem mestu namreč imel ljubico Sofijo Hess. Ker pa se Celjani niso odločili za postavitev tega vodnjaka, s katerim je umetnik ponazoril pljuvanje v lastno skledo, smo ga leta 2013 z veseljem posvojili Ljubljanci, ki se pri njem radi odžejamo.

Veliki C na Trgu mladinskih delovnih brigad

Prenovljeni trg ob križišču Tržaške, Bleiweisove in Aškerčeve ceste je junija 2022 poleg nove ozelenitve, klopi in postajališča za izposojajo koles dobil tudi zanimiv pitnik v obliki velike črke C. Voda teče iz obraza, ki zaključuje zgornji del loka, v obraz, s katerim se začne spodnji del loka. Njegov avtor, akademski kipar Primož Pugelj, ga je v takšni krožni obliki zasnoval zato, da bi ponazoril pot, ki skozi Ljubljano povezuje Trst in Dunaj.

Pršilniki na Čufarjevi ulici

Ljubljana se z različnimi ukrepi, ki blažijo učinke segrevanja, že prilagaja višjim poletnim temperaturam. Prenovljena Čufarjeva ulica je lep primer tega, saj ima po načrtih krajinskoarhitekturnega oblikovalskega studia Krajinaris svetel tlak, ozelenitev z drevesi in trajnicami, pitnik in pršilnike z vodo, ki hladijo prostor. Ti delujejo med 15. junijem in 15. septembrom, ko je temperatura ozračja višja od 24 stopinj Celzija.

VROČINA NI HEC

Ob neusmiljeno visokih temperaturah, ki so postale že stalnica naših poletij, je treba resno upoštevati priporočila strokovnjakov ter poskrbeti zase in za svoje bližnje. Vročinski valovi, kot je bil julijski, so resna nevarnost za občutljivejše osebe, pa tudi za tiste, ki so prepričani, da jim nič ne more priti do živega. Upamo, da bo avgust temperaturno bolj prizanosljiv, za vsak slučaj pa smo pripravili nekaj nasvetov, kako čim varneje in udobneje preživeti poletno vročino.

LANA NATEK

Ostanite na hladnem

Nenujni opravki, rekreacija, vrt, sprehodi in druženja lahko malce počakajo, vi pa se med 10. in 17. uro raje kot zunaj na vročem soncu zadržujte v senci mestnih parkov ali zavetju doma. Mimogrede, osvežite se lahko tudi pri pršilniku na Čufarjevi ulici. Zjutraj in zvečer prezračite stanovanje, potem pa zaprite in zatemnite okna, da sonce ne ogreje prostorov. V svoje vozilo namestite senčnike, ki odbijajo toploto, vanj pa sedite šele potem, ko ga ohladite s klimo. Nikakor v vozilu ne sedite na soncu – ne sami ne z otroki, starejšimi ljudmi ali hišnimi ljubljenci, saj se že v nekaj minutah segreje v nevarno pečico.

Klimatske naprave

Pri uporabi klimatskih naprav velja pravilo, da v prostoru ne smemo čutiti ne vročine ne hladu. Poleti naj bo najnižja temperatura hlajenja 22 stopinj Celzija, najvišja pa 26 stopinj. Hladnejši zrak iz naprave naj ne bo usmerjen v ljudi. Kadar uporabljate klimatsko napravo, zaprite okna, saj v nasprotnem primeru brez učinka porabljate veliko energije.

Poskrbite za ljubljence

V času poletne vročine nikar ne pozabite na svoje hišne ljubljence, ki telesno temperaturo uravnavajo veliko težje kot človek. Na sprehode z njimi se odpravite zjutraj in zvečer, nikakor pa ne v najbolj toplu delu dneva. Vroč asfalt lahko opeče pasje tačke, zato z roko preverite, ali morda ni prevroč zanje. Poskrbite, da bodo imeli ves čas na voljo svežo vodo in senco. Ne dovolite jim, da se kopajo v mlakah ali drugih stoječih vodah, da se ne bi okužili s cianobakterijami. Živali, ki vročino zelo težko prenašajo, oprhajite s hladno vodo, ali ovijte v mokre brisače. Če se stanje ne izboljša, poiščite pomoč veterinarja.

Zaužijte dovolj tekočine

Pri visokih temperaturah naše telo izgubi več tekočine, ki jo moramo pravočasno nadomestiti. Tekočino imejte ves čas ob sebi in jo pijte ves dan po malem. Osvežite se lahko tudi z vodo iz pitnikov, ki jih v našem mestu ne manjka (o njih pišemo na prejšnjih dveh straneh). Izogibajte se sladkim gaziranim pijačam, alkoholu in kofeinu, raje posezite po sveži vodi ali nesladkanem čaju. Pijača naj ne bo premrzla. Lahko se zgledujete po puščavskih nomadih beduinih, ki za osvežitev pijejo vroč metin čaj, saj spodbuja potenje, to pa hladi telo.

Gibanje za več gibanja

Poleg belgijskega Antwerpna, nizozemskega Rotterdama, kolumbijske Bogote, prestolnice Peruja Lime in Kampale v Ugandi je tudi Ljubljana eno od šestih mest na treh celinah, vključenih v projekt CITY-MOVE, s katerim želimo do leta 2030 delež fizično neaktivnega prebivalstva zmanjšati za 15 odstotkov. Tako raznolika mesta v različnih fazah razvoja bodo nekakšni laboratoriji za raziskovanje uspešnosti različnih pristopov k spodbujanju gibanja meščank in meščanov.

HEMA DOBRIN, NATAŠA STOJNIČ

V Limi so vzpostavili zeleni pas, ki preprečuje širjenje mesta na območje občutljivega ekosistema, lokalnemu prebivalstvu pa omogoča gibanje v naravi. V Antwerpnu si prizadevajo za varno urbano okolje za najstnice, ki bi želele športno preživljati prosti čas na prostem. Bogota ima sedem brezplačnih »centrov sreče«, namenjenih gibanju, počitku in kulturi, že več desetletij pa ob nedeljah in praznikih zaprejo nekaj zelo prometnih ulic, ki postanejo območja za pešce in kolesarje. Na njih postavijo stojnice z osvežilnimi pijačami in sadjem, organizirajo pa tudi tečaj vožnje s kolesom za otroke. Kako je v nedeljo videti cesta, ob tej priložnosti imenovana Ciclovía, smo si maja letos

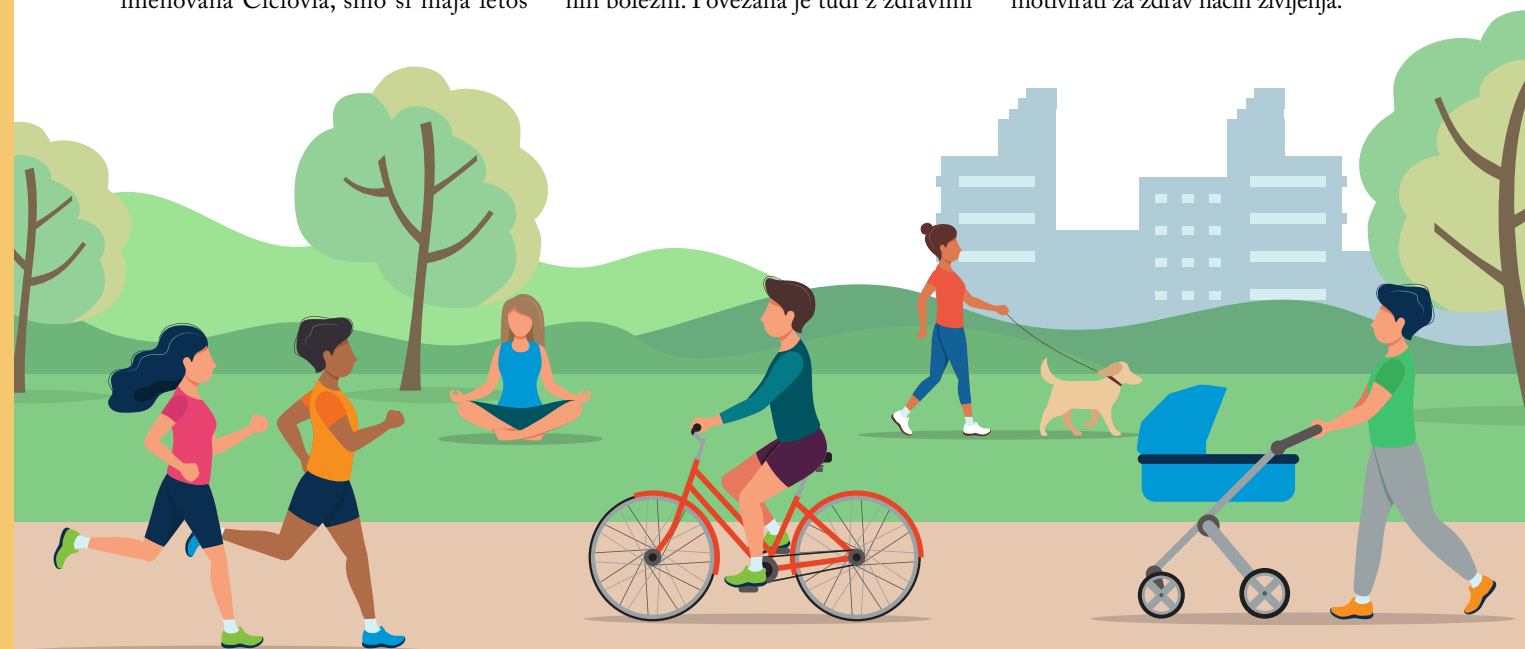
ogledali tudi člani ekipe Zdravstvenega doma Ljubljana.

V naši raziskovalni skupini bomo analizirali učinke pohoda Pot ob žici, ki se ga udeležujejo tudi zaposleni v ZD Ljubljana in osebe, obravnavane v centrih za krepitev zdravja. V načrtu pa imamo še mobilno aplikacijo Ljubljana Walking Adventure, ki bo spodbujala telesno dejavnost med raziskovanjem kulturnih in naravnih znamenitosti našega mesta. V prvi fazi jo bomo namenili najstnikom in mladim, kasneje pa še vsem preostalim prebivalcem, ki se želijo zabavati, ob tem pa ohranjati svojo telesno kondicijo.

Telesna dejavnost je zelo pomembna pri obravnavi debelosti, pomembnega dejavnika tveganja za nastanek kroničnih bolezni. Povezana je tudi z zdravimi

prehranjevalnimi navadami, zmanjšanjem stresa ter opuščanjem kajenja in uživanja alkohola. Telesna nedejavnost je prav v državah z višjimi dohodki, kamor se uvršča tudi Slovenija, največji dejavnik tveganja za nastanek kroničnih srčno-žilnih bolezni in diabetesa.

Podatki Nacionalnega inštituta za javno zdravje kažejo, da sta fizično najmanj aktivni starostni skupini od 15 do 24 let in starejši od 75 let. Neaktivnih je več žensk kot moških. V projektu CITY-MOVE, ki ga sofinancira Evropska unija, bodo naša ciljna skupina predvsem mladi. Z aplikacijo želimo spodbuditi h gibanju tudi tiste, ki se ne odzivajo na trenutne pobude in ne sodelujejo na množičnih prireditvah zaradi telesnih ali duševnih omejitev in jih je težje motivirati za zdrav način življenja.

Iskrenost, radovednost, delovna vnema in neizmeren talent so supermoči mladega igralskega zvezdnika, ki ga prepoznavnost in nagrade niso zaslepile. Matej Zemljič je trenutno prvo ime TV-serije Skrito v raju in pomemben član zasedbe Prepelke, predstave Slovenskega mladinskega gledališča, ki jo je režiral Vito Taufer. Hvaležno priznava, da je v Ljubljani našel svoj izraz in zadostno mero samozavesti, ki je odlična popotnica za iskanje priložnosti na tujem.

TOMAŽ MIHELICH

LJUBLJANA

V zadnjem obdobju ste zelo angažirani na različnih področjih. V gledališčih vas gledamo v zahtevnejših vlogah, spremljamo pa vas tudi v televizijskih serijah in filmih. Jemljete vsak žanr enako resno ali vam je kateri bolj pri srcu?

Načina dela v gledališču in pred kamero se precej razlikujeta, vendar do obeh pristopam z enako odgovornostjo in poglobljenostjo. Trudim se dati celega sebe v vsako vlogo, pa naj gre za takšno z večjo umetniško vrednostjo ali z bolj lahkonno tematiko. Prepričan sem, da je celotna ekipa k seriji Skrito v raju pristopila s polno vneto, kar je pripomoglo k njeni uspešnosti. Ne želim delati razlik, a večina kolegov po Sloveniji je zaposlena v gledališčih in imajo nanizanke malce »za zraven«. Zjutraj ali popoldan gredo posnet prizore in se vrnejo nazaj na delovno mesto. Že pred prvim snemalnim dnevom sem se odločil, da ne bom sprejemal drugih ponudb in se bom v popolnosti osredotočil na ta projekt, kajti vsako področje me na enak način vznemirja in navdušuje, zato se želim izoblikovati v čim bolj vsestranskega igralca.

Včasih se je zviška gledalo na igralce, ki so se pojavili v komercialnih formatih. Danes se zdi, da so tudi najbolj resni igralci skoraj primorani nastopati v oglasih in priljubljenih nadaljevanjih.

Še vedno se zviška gleda na vse nas. Odrske deske so tempelj, vse drugo z vonjem po komerciali pa je manj vredno. Včasih občutim odpor igralskih kolegov, a mene ravno ti raznoliki projekti bogatijo. Priložnost imam delati z različnimi ustvarjalci, v različnih okoljih in različnih razmerah. S tem lahko kot igralec ogromno pridobim, s tem se razvijam. Nemaokrat sem ravno pri tovrstnih za javnost bolj zanimivih podvigih bistveno bolj užival, predvsem zaradi pogojev dela in odprtosti ekip, medtem ko sem izkusil, da se je v gledališču skušalo izumljati toplo vodo in povzdigovati določeno delo na piedestal, četudi je v resnici šlo za prodajanje megle.

Do nedavnega ste bili član najprej ansambla Mestnega gledališča ljubljanskega, potem še Lutkovnega gledališča Ljubljana. V njunih ansamblih vas ne najdemo več. Komu ste zdaj zapriseženi?

Svobodi! To je bila ena najboljših odločitev v moji karieri. Ko mi niso podaljšali pogodbe, me je zelo prizadelo in me pahnilo v osebnostno krizo. Vsa leta akademije sem si želel, da bi me zaposlili v MGL-u. Sanje so se mi uresničile, nato pa se mi je z odhodom sesul svet. Toda ne za dolgo. Že naslednji dan sem ljudi ugotovil, da sem se znašel na samostojni poti, in hitro ugotovil, da potrebujem svobodo. Veliko bolj sem postavljen kot človek, vem, kaj si želim, do mene prihajajo krasni projekti. Zdaj imam privilegij izbire, za kar sem neizmerno hvaležen. Nisem narejen za institucije. Prehitro me začnejo dušiti in utesnjevati, zato ne morem pokazati vsega svojega potenciala.

»ČE ŽELIŠ NAPREDEK, MORAŠ K VSEMU PRISTOPATI KOT NEPOPISAN LIST.«

»TU SE OBČUTI MOČ SKUPNOSTI, POVEZANOSTI.«

Je Ljubljana dovolj velika za vaše ambicije?

Ni ... (*nasmeh*) Tudi Ljubljana me je začela počasi omejevati. Ne želim, da bi zvenelo prepotentno, ampak čutim, da sem zmožen iti še dlje. Z novim letom sem se začel učiti srbsčino in aktivno delam za to, da bi dobil kakšen projekt še v bratski deželi na Zahodnem Balkanu.

Kako razvito gledališko sceno imamo? Kaj ste se na tej sceni in med študijem igre na AGRFT naučili?

Ko opazujem teatre po Evropi in kot slišim od kolegov igralcev in režiserjev iz tujine, je slovensko gledališče zelo kakovostno, na visoki kreativno-umetniški ravni. To potrjujejo številne mednarodne nagrade. Marsikater države nam zavidajo. Imamo izjemne umetnike, od katerih črpam znanje in so mi vzor. Na akademiji je bilo vsaj v mojem primeru nekoliko drugače. Imel sem krizo, nisem se dobro počutil. Morda sem bil premlad zanj. Ta način dela me ni naučil toliko, kot sem si predstavljal, da me bo. Ne krivim akademije, prej sebe, ker v tistem obdobju še nisem bil osebnostno postavljen. Osvobodila me je vloga v filmu Posledice, ki sem jo dobil v tretjem letniku. Takrat sem postal samozavesten in prepričan,

da znam igrati, da sem na pravi poti. Šele dve leti po akademiji sem začel uživati v igri. Vesel sem, da je za mano, in ne bi šel še enkrat skozi to. Sicer pa se mi zdi, da je igralski poklic podvržen nenehnemu razvoju. Če želiš napredek, moraš k vsemu pristopati kot nepopisan list, da vidiš, česa te lahko nova vloga nauči in kako se zlit s celotno ekipo.

V katerih vlogah se najbolje počutite?

Težko bi se opredelil za en sam žanr. Bolj pomemben mi je proces, kjer se povežejo energije in komaj čakaš večer, da se dobiš z zasedbo in odigraš predstavo. Taki projekti so najbolj dragoceni. Če že moram izbrati vloge, potem bi omenil tiste, ki so podobne meni, vendar bi bilo to preveč enostavno. Vsak lik, v katerega zagrizem dovolj globoko in ga suvereno predstavim, mi zagotavlja dobre občutke. Moram pa poudariti, da mi igralski poklic ne pomeni vsega na svetu. Verjetno tudi zaradi tega med kolegi veljam za črno ovco, saj imam zelo rad svoj prosti čas. Obožujem potovanja in se ne utapljam v delu. Prepričan sem, da me ravno to dela boljšega igralca. Ne vem, kje bi črpal več navdiha za igro, če ne iz življenjskih izkušenj.

»RAD SE SPREHODIM ČEZ GOLOVEC, ROŽNIK, VMES NAREDIM TRENING V FITNESSU NA PROSTEM.«

Kaj vas veže na Ljubljano? Imate v prestolnici svoj krog družbe?

Ljubljana je središče vsega, kar je povezano z mojim poslanstvom. Ne znam si zamišljati, da bi živel kje drugje. Zaljubljen sem v naravo in imam prebliske, da bi jo popihal nekam proti Primorski. Zlasti jeseni in pozimi, ko mesto prekrije megla. A me hitro predrami realnost. Moj urnik obsega vaje dvakrat dnevno, vmes se kakšno snemanje, tu so intervjuji, in če nočem živeti v gneči na cesti, sem priklenjen na meni ljubo, varno in prelepo Ljubljano. Strateško je dobro umeščena. Vse imaš na dlani, od morja, gora, smučišč do gozdov. Edini minus so slabe letalske povezave, ki pa jih nadomesti bližina čezmejnih letališč.

Kam najraje zahajate?

Če je le možno, se premikam s kolesom, ne glede na vremenske razmere. Prisegam na mir, ker sem zadnje čase okupiran z delom. Rad se sprehodim čez Golovec, Rožnik, vmes naredim trening v fitnessu na prostem. Večkrat bi si želel na kakšen žur, ampak ne najdem energije. Z veseljem pa izkoristim pestro poletno dogajanje v mestu, ko Ljubljana zaživi v prav posebnih ritmih. Kino pod zvezdami, različni festivali in koncerti me zvabijo, da se odklopim od vsakodnevnih obveznosti. Ponosen sem na tako bogat preplet kulturnega programa.

Vam Ljubljana sploh omogoča zasebnost?

Prepoznavnost, ki je prišla s serijo Skrito v raju, je naredila svoje, čeprav so ljudje sila vljudni in prijazni. Zlasti otroci. Toda pridejo dnevi, ko bi si želel več anonimnosti, da bi se lahko bolj neobremenjeno gibal po ulicah. To me včasih malce utesnjuje, zato pa je delovni pobeg v Beograd pravi balzam. Prija mi, da se pomešam med množico in se izgubljam v velemestu, kjer se nihče ne ozira za mano.

Kaj dobite od mesta in kaj mesto dobi od vas?

Ljubljana mi daje vse, kar si želim. Tu se občuti moč skupnosti, povezanosti. Zlahka se tkejo mreže med ljudmi in stečejo dogovori za projekte. Daje mi kruh, delo, predvsem pa mir in kakovosten čas zase. V zame-no za vse pa se trudim biti vzoren meščan. Sem ekološko naravnani in kamorkoli grem, s ponosom povem, da sem Ljubljančan.

Danes je tako vroče, da je še počivanje naporno.

MATEJ ČERNE
profesor na Ekonomski fakulteti
v Ljubljani

Vzemite si čas za regeneracijo

V sodobnem delovnem okolju se zaposleni soočajo z vrsto zahtev. Pritiski stalne dosegljivosti, visoka pričakovanja glede produktivnosti in kontinuiranega dostavljanja rezultatov so postali norma. Vendar pa so zahteve na delovnem mestu le del širše slike. Posamezniki se soočajo tudi z zahtevami zasebnega življenja, ki vključujejo družinske obveznosti, skrb za zdravje, družbene interakcije in osebni razvoj. Vse to skupaj lahko postane breme ter povzroča stres in izčrpanost. Uspešne organizacije prepoznajo opisane izzive in ustvarjajo politike, ki spodbujajo fleksibilnost, podporo in razumevanje, kar zaposlenim omogoča, da uspešno krmarijo med zahtevami delovnega in zasebnega življenja.

V jedru izzivov, s katerimi se soočamo v sodobnem delovnem okolju, bi se morali vedno znova spomniti, da je v samem bistvu koncepta dela dejansko človek. Sodobni menedžerji imajo ključno vlogo ne le pri oblikovanju delovnih mest, ki spodbujajo strokovno rast, temveč morajo globoko upoštevati in podpirati osebno dobro počutje zaposlenih ter človekovo trajnost. Pri tem imata glavno vlogo počitek in regeneracija. Zavzet, motiviran zaposleni je lahko tisti, ki mu uspe v prostem času opraviti vse potrebno ter se zmore zunaj dela tudi spočiti in dodobra regenerirati. Vse več menedžerjev se zaveda, da zadosten čas za kakovosten počitek pomeni temelj za vzdrževanje kognitivnih funkcij, čustvene regulacije in splošnega zdravja.

Ozaveščanje o pomenu počitka in ustvarjanje politik, ki spodbujajo odklop od delovnih komunikacij zunaj

dogovorjenega časovnega pasu, sta ključna elementa organizacijske kulture, kjer so obdobja regeneracije pričakovana in spoštovana. Z razvojem delovnega okolja, ki daje prednost celostnemu dobremu počutju, ne izboljšamo le zdravje posameznih zaposlenih, ampak krepimo tudi splošno produktivnost in odpornost organizacije. Tako ostane delovna sila živahna, zavzeta in inovativna, hkrati pa ohranja zdravo ravnovesje z osebnim življenjem. To ne koristi samo zaposlenim, ampak ustvarja tudi bolj trajnostne, prilagodljive in konkurenčne organizacije.

V Ljubljani, kjer se mestni utrip prepleta z naravnimi lepotami, je ta pristop še posebej učinkovit, saj omogoča zaposlenim, da izkoristijo bližino zelenih površin za hitro in učinkovito regeneracijo. S svojim umirjenim ritmom relativno majhne evropske prestolnice ponuja izjemno prilžnost za ravnovesje med delom in prostim časom. V nasprotju z nenehnim vrvežem večjih metropol je tukaj lažje najti mirne koticke za regeneracijo in odklop od vsakodnevnih pritiskov.

V NASPROTJU Z VRVEŽEM VEČJIH METROPOL JE V LJUBLJANI LAŽJE NAJTI MIRNE KOTIČKE ZA REGENERACIJO.

Zavedam se, da se nekateri posamezniki, ki resnično uživamo v svojem delu, pogosto najdemo v težavah, ko pride čas za odklop. Delo na valu navdiha je težko ustaviti tudi, ko ura (že zdavnaj) naznani konec delovnika. S tem izzivom se pogosto soočam tudi sam. Kljub temu vem, da je za ohranjanje kreativnosti in duševnega zdravja ključnega pomena, da si vzamem čas za regeneracijo. Bitka med delom, ki ga imam res rad, in več kot potrebnim in zasluženim počitkom je nenehna, a nujna. Učim se, da napraviti korak nazaj pomeni še boljšo osredotočenost in produktivnost naslednji dan, in se posvečam preživljanju kakovostnega časa s svojimi dekleti (ženo in hčerkama, da ne bo pomote; no, pa pes je tudi ženskega spola) ali odklopu v zanosu igranja košarke s prijatelji. Tako postopoma spreminjam svoje navade, saj razumem, da je za dolgoročno uspešnost in zadovoljstvo nujno negovati tudi osebni čas, preživet brez delovnih obveznosti.

NIK ŠKRLEC
igralca in ustvarjalec, nikskrlec.com

Kaj delam? Nič.

Letos sem imel nenavaden dopust. Z ženo se nama je poleg papagaja na počitnikovanju na Hrvaškem pridružil tudi moj nadrejeni. V podjetju je bilo treba ključno fazo projekta izpeljati do konca, in ker sva s šefom edina, ki sva bila za to odgovorna, se mi je to zdelo najbolj smiselno. Če tega ne naredimo zdaj, ne bomo nikoli.

Lena, moja žena, za ta dogovor ni vedela. Videla je samo, da sem spakiral svoj prenosnik: sem namreč samozaposlen, torej sam svoj šef. V mislih sem na morju ves čas premeleval projekt, ki je visel nad mano, na prenosniku pa komuniciral po e-pošti in snoval naprej. Zelo kmalu se je izkazalo, da tako ne bom prišel nikamor, kaj šele do oddiha. Nekaj bo treba ukreniti – ampak kaj? In predvsem kako?

Ustvarjalna narava dela velikokrat narekuje trmast urnik. Težko je predvideti, kdaj se ti nekaj posveti, ampak počasi sem se naučil, da iskro ujamem in jo kasneje uporabim, da spet zanetim plamen – to pomeni, da sem postal skrben za zapisovanjem idej in preblistkov, obdelam pa jih v delovnem času.

Večja ovira so vrednote, ki sem jih morda zasukal v napačno smer. Velikokrat imam občutek, da je nekaj narobe, če ne delam. Če se pogovarjam s prijatelji ali znanci, po vljudnostnem »kako si« zelo hitro sledi še »in kaj kej delaš?«, ki prevzame pogovor in, zdi se, definira posameznika, sploh v krogih samozaposlenih. Kaj pa, če ne delam ničesar? Ali ni največje razkošje, če lahko brez stisk uživam v obdobju brezdelja? Pravzaprav privilegij.

S podaljševanjem življenjske dobe in posledično tudi časa, ko smo upokojeni, bomo morda dobili prilžnost,

da preizprašamo nujnost neprekinjenega toka naših karier. Kaj pa, če se vmes ustavim in naredim daljši premor? Si predstavljate okolje, kjer je sobotno leto normalna in pričakovana praksa?

Jaz težko, ker se še na morju težko odklopim. Nisem želel delati na dopustu in sem se takoj lotil dela – samo v nasprotno smer. Nastavljal sem obvestilo o odsotnosti in si ga vbil tudi v glavo. Ni me. Kaj delam? Nič. Neumnosti. Berem. Igram družabne igre in kartam. Poležavam na plaži in se svaljkam po kavču. Pod vodo sem. Računalnik sem pospravil v predal in telefon mu je pogosto delal družbo. Celo svojo pametno uro sem snel in nehal šteti svoje korake (vem, zločin). Občutek, da bo konec sveta, če se ustavim, je lažen. Včasih se je na to dobro spomniti. Če se ustavim, se svet šele začne vrteti.

POČITEK JE KLJUČNA SESTAVINA NAPREDKA.

Na samostojno pot sem se podal, ker sem goreče želel delati kjerkoli in kadarkoli ter biti kar se da fleksibilen. Danes vse napore vlagam v to, da svoje delo omejim na točno določen čas in prostor. Želim si tipično pisarno s strogim delovnikom in ugotavljam, da je to težje, kot se je sprva zdelo.

Ko smo se vrnili v Ljubljano, me je čakal zahteven zaključek projekta, ki sem ga na morju odložil. Še en teden sem porabil za aklimatizacijo na ljubljanski zrak in bolj kruto vročino, ki sem jo blažil s sprehodi po Tivoliju, potem pa se vrnil v pisarno.

Brez zadržkov napišem, da je za mano eden bolj ustvarjalnih in zabavnih tednov. Počutim se dobro, mislim, da sem naredil lep premik naprej in opravil delo, ki ga sicer ne bi mogel. Spet sem se opomnil na to, da je počitek ključna sestavina napredka. To dobro vedo športniki, ki jih te dni spremljamo na olimpijskih igrah, pri delu pa to hitro pozabimo. V ustvarjalnosti imajo prav premori ključno vlogo in dajo domišljiji krila – ko se ustavim, lahko moje misli podivjajo.

Z veseljem gledam svoj koledar in opazujem nekaj prostih tednov jeseni – potrudil se bom, da tam ostanejo in mi dajo zalet za nove podvige.

Mnenja avtorjev ne izražajo nujno stališč MOL in uredništva glasila Ljubljana.

Recept za varno peko na žaru

Lepo poletno vreme je odlična priložnost za piknik z družino in prijatelji, seveda pa ni pravega piknika brez žara. A pozor, pečenje na žaru poleg kulinaričnih spretnosti zahteva tudi nekaj previdnosti, saj so ogenj in recimo veter, suho rastlinje, papir, druge vnetljive snovi ter živahni gosti lahko nevarna kombinacija. Za nekaj napotkov za varno zabavo smo prosili Iztoka Zajca, vodjo preventivne službe pri Gasilski brigadi Ljubljana.

Kadar je razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost naravnega okolja, je kurjenje na prostem prepovedano.

Občine lahko določijo dodatne pogoje, omejitve in prepovedi kurjenja na žaru v naravnem ali bivalnem okolju. Dodatne omejitve in prepovedi lahko veljajo tudi za nekatera posebej zavarovana območja. Zato se predhodno prepričajte, kakšne so morebitne omejitve in prepovedi na kraju piknika.

Prostor okoli kurišča (žara) očistite vseh gorljivih snovi vsaj v obsegu enega metra od roba žara.

Če je kurišče žara nizko nad tlemi, naj bo obdano z negorljivimi materiali, kot so pesek, kamni, opeka ali kovina.

Pri kurjenju na žaru ne smete sežigati odpadkov ali uporabljati nevarnih, vnetljivih in eksplozivnih snovi.

Če s peko na žaru povzročite požar, takoj na telefonsko številko 112 obvestite pristojni regijski center za obveščanje, ki bo na kraj dogodka napotil krajevno pristojne gasilske enote.

Na nizkem naravnem kurišču ogenj in žerjavico po končani peki povsem pogasite, ostanke kurjenja pa prekrijte z negorljivim materialom, kot je pesek ali zemlja.

Žar mora biti ves čas pod nadzorom odrasle osebe.

Čim manj ali še boljše nič

AJDA BORAK

Slovenija sodi med mokre kulture – alkoholne pijače so pri nas družbeno vezivo. Kozarček ob praznovanju, pa ob žalovanju, enega za pogum, pa enega za pomiritev, za preganjanje dolgčasa, mrzlo pivo ali dve, ko je vroče, in enega ta kratkega, ko je mraz ... razlogov res ne zmanjka. Pitje alkohola je pogosta tema v literaturi, filmu in glasbi – celo Prešernova Zdravljica, iz katere izhaja naša himna, pravi: »Spet trte so rodile prijatli, vince nam sladkó, ki nam oživlja žile, srcé razjásni in oko, ki utopi vse skrbi, v potrthih prsah up budi!« Zgodba gre tako: začne se z eno pijačo, nadaljuje z dvema, potem pitje alkohola postane čezmerno in prekmalu preraste v zasvojenost – pot do tja je kratka, pot nazaj pa dolga, včasih celo neskončna.

Pitje alkohola navadno povežemo s hujšimi posledicami, kot so bolezni jeter in rakava obolenja, na naše telo pa vpliva že v manjših količinah. Med drugim je škodljivo za delovanje naših možganov, spanje, delovanje imunskega in srčno-žilnega sistema ter drugih organov v našem telesu. Zato velja, da je prav vsako pitje tvegano, kot poudarja naš sogovornik Rok Zaletel, območni sodelavec Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) za področje tveganih vedenj: »Glede pitja alkohola imamo in zagovarjamo

stališče Svetovne zdravstvene organizacije, da varne meje ni. Ker se vsak človek na vnos alkohola odziva različno in že vsak vnos lahko povzroči večjo škodo, je neodgovorno govoriti o nekih univerzalnih mejah čezmernega pitja. Glavno sporočilo zdravstva je in naj bo: tem manj, tem bolje, najbolje pa nič.«

»Po nekaterih ocenah naj bi med 10 in 20 odstotkov ljudi imelo katero od različnih oblik zasvojenosti z alkoholom. Psihatri alkohologi pravijo, da nekateri sicer res imajo zmožnost, da se uredijo sami, preostali pa za urejanje svojega stanja potrebujejo strokovno pomoč in podporo,« razlaga Zaletel. Posledic čezmernega pitja alkohola ne nosi le posameznik, ampak zaradi takega vedenja trpijo tudi njegovi bližnji in celotna družba.

Ko je v družini kdo zasvojen z alkoholom, so žrtve tudi najbolj ranljivi – otroci. Prikrasjani so za občutek varnosti, čustveno stabilnost in ljubezen, kar pogosto povzroči veliko škodo, ki je ni mogoče popraviti niti v odraslem življenju. Razmere v takšnih družinah so nepredvidljive in kaotične, nobene doslednosti ni, zato otroci ne morejo predvideti, kakšno bo vzdušje, ko se vrnejo iz šole ali ko se zasvojeni starš vrne domov. Pogosto odraščajo z občutkom sramu in strahu, oropani brezskrbnega in nedolžnega otroštva. Teh ran brez strokovne pomoči, kot že zapisano, pogosto ne zacelijo niti, ko odrastejo. Zato je zelo priporočljivo, da te osebe poiščete pomoč

Slovinci po količini popitega alkohola sodimo v sam svetovni vrh.

za zgodnjo prepoznavo problematike in ustrezno podporo.

Za osebe, ki pijejo čezmerno, so lahko značilni tudi pogosti nesporazumi in slabši odnosi s sodelavci, zmanjšana delovna storilnost in vse pogostejša odsotnost z dela. Na koncu jih to lahko privede do izgube zaposlitve in celo do dolgotrajne brezposelnosti. Čezmerno pitje alkohola lahko vodi v krčenje kroga prijateljev, znancev in kolegov – socialna mreža alkoholika močno oslabi. Oseba lahko zapade še v finančno stisko, kar prinese dolgove, rubeže, izvršbe, vse do revščine in brezdomstva. Nema lokrat pa tudi v kazniva dejanja in nasilje. In peklenski krog je sklenjen.

NIJZ je leta 2016 začel vzpostavljati preventivni pristop zamejevanja alkoholne problematike, ki so ga poimenovali Odgovoren odnos do pitja alkohola – SOPA. Z njim želijo spremeniti odnos družbe do alkohola. Vanj so vključeni strokovnjaki iz zdravstvenega in socialnega sektorja ter izvajalci, ki imajo zaradi vsakodnevnega dela z ranljivimi skupinami veliko izkušenj s terena.

Danes svetovanje za opuščanje tvegane in škodljivega pitja alkohola izvajajo v vseh zdravstvenih domovih oziroma centrih za krepitev zdravja ter zdravstvenovzgojnih centrih po

Sloveniji. »V Sloveniji smo v sklopu projekta nagovorili več kot 32.000 oseb, od teh je bilo v obravnavo vključenih več kot 4000, kar 943 oseb, kar je skoraj enkrat več od predvidenega, pa je spremenilo svoje pivske vzorce, zmanjšalo pitje alkohola ali povsem prenehalo piti. Ti rezultati so zelo dobri, saj tovrstni ukrepi od posameznika ne terjajo jemanja zdravil oziroma ambulantne ali bolnišnične obravnave. Gre za sproščen, strukturiran in usmerjen pogovor o motivaciji in možnostih, ki jih premore posameznik, da naredi spremembo na bolje. Uspeh posameznika je predvsem odvisen od njegove motivacije. Kako močna bo, pa je odvisno tudi od odnosa med posameznikom, ki pride na obravnavo, in strokovnjakom ter od načina vodenja pogovora. Strokovnjaki, ki izvajajo te obravnave, so usposobljeni za to, da motivacijo krepijo in te osebe podprejo, kjer je to potrebno,« je pojasnil sogovornik.

Na spletni strani sopa.si lahko preverite svoje znanje o vplivih pitja alkohola, rešite pa lahko tudi test in odkrijete, ali morda ne pijete preveč. Če bodo vaši rezultati skrb zbujajoči, tam najdete tudi spisek organizacij, ki vam lahko ponudijo pomoč.

Kako poiskati pomoč?

Če želite opustiti tvegano in škodljivo pitje alkohola, lahko pomoč poiščete v svojem zdravstvenem domu.

Tam vam lahko ponudijo:

- individualna 15-minutna srečanja s strokovnjaki za podporo,
- anonimni pogovor s spletnim svetovalcem,
- psihoedukativne delavnice za krepitev medosebnih odnosov, učenje tehnik sproščanja in boljše spoprijemanje z depresijo, tesnobo in stresom.

Pri sindromu odvisnosti od alkohola vam lahko pomagajo:

- izbrani osebni zdravnik,
- dežurni osebni zdravnik,
- Univerzitetna psihiatrična klinika, Center za mentalno zdravje, Enota za zdravljenje odvisnosti od alkohola, naročanje na telefonski številki 01/300 34 50 (napotitev ali predhodni obisk pri izbranem osebnem zdravniku nista potrebna).

Rumenonogi galeb

Mladič rumenonogega galeba

Rumenonogi galeb

Zimska jata
rečnih galebov

Rečni galeb v zimskem perju

Črnoglavi
galeb

Rečni galeb v poletnem perju

Bratovščina mestnega galeba

TJAŠA ZAGORŠEK

Galebe, te elegantne ptice, običajno povežemo z morjem in ob Ljubljani, še najpogosteje pa na mestnem smetišču. V primerjavi z rumenonogim je rečni galeb skoraj polovico manjši, glede na velikost ga uvrščamo med tako imenovane male galebe. Je kolonijaska gnezdilka. V velikih kolonijah gnezdi na severovzhodnem delu Slovenije, na otokih Ptujskega jezera in v Ormoških lagunah. Živeti v mestu z galebi pa prinaša tudi nekatere izzive. Eden glavnih je zagotovo njihovo glasno oglašanje, zlasti v zgodnjih jutranjih urah. Med iskanjem hrane lahko postanejo tudi malce predrzni in komu izmaknejo sendvič. A ne glede na to so nam galebi s svojo prilagodljivostjo in vzdržljivostjo lahko zgled in navdih, da se učimo prilagajanja in sobivanja z naravo tudi v urbanem okolju.

V Ljubljani je rumenonogi galeb proti koncu devetdesetih let 20. stoletja postal vse pogostejši letoletni gost, vse od leta 2005 pa ga lahko opazujemo kar vse leto. To je edina vrsta galeba, ki na tem območju tudi gnezdi. Da pa so rumenonogi galebi začeli gnezdit v mestih,

smo zaslužni predvsem ljudje. Prvič z gradnjo visokih stolpnih s prodnatimi strehami, ki so postale njihova mestna gnezdišča. Zelo namreč spominjajo na njihova naravna gnezdišča – manjše neposeljene otoke in prodišča sredi rek. Drugič pa s svojimi razsipnimi potrošniškimi navadami. Rumenonogi galebi so kaj hitro ugotovili, da so smetnjaki in mestno smetišče dodaten in reden vir hrane. Tako jih lahko ob jutranjem svitu opazujemo, ko v jatah letijo proti smetišču na Ljubljanskem barju, in popoldan, ko se siti vračajo nazaj v mesto.

So pa rumenonogi galebi, podobno kot še nekatere druge vrste teh ptic, izjemno zaščitniški starši. Niso nasilni, kot jih mnogokrat označijo nekateri ljudje, zelo glasno se bodo spreletavali nad našimi glavami le, če čutijo, da je ogroženo njihovo gnezdo ali mladiči. Glede na trenutne podatke v Ljubljani gnezdi okoli 15 parov rumenonogih galebov. Ljubljana pa ni edino mesto, kjer se pojavljajo gnezdeči pari. Prvo kontinentalno gnezdenje v Sloveniji je bilo leta 1999 zabeleženo v Sežani, leta 2012 pa tudi v Mariboru, kjer odtlej navedena vrsta gnezdi vsako leto.

Druga vrsta, ki se v Ljubljani prav tako pojavlja vse leto, a je najštevilnejša pozimi, je rečni galeb. Zimske jate so navadno manjše, v izjemnih primerih pa štejejo tudi do 500 osebkov. Opazujemo jih lahko predvsem na reki Savi in ob Ljubljani, še najpogosteje pa na mestnem smetišču. V primerjavi z rumenonogim je rečni galeb skoraj polovico manjši, glede na velikost ga uvrščamo med tako imenovane male galebe. Je kolonijaska gnezdilka. V velikih kolonijah gnezdi na severovzhodnem delu Slovenije, na otokih Ptujskega jezera in v Ormoških lagunah.

Živeti v mestu z galebi pa prinaša tudi nekatere izzive. Eden glavnih je zagotovo njihovo glasno oglašanje, zlasti v zgodnjih jutranjih urah. Med iskanjem hrane lahko postanejo tudi malce predrzni in komu izmaknejo sendvič. A ne glede na to so nam galebi s svojo prilagodljivostjo in vzdržljivostjo lahko zgled in navdih, da se učimo prilagajanja in sobivanja z naravo tudi v urbanem okolju.

Predah na Poti na Mah

Zamenjajte vrvež mesta z vrvežem narave, stavbe s travniškimi cveticami, prometne ceste z lepo urejeno tematsko potjo, ki vam odkrije naravne znamenitosti Ljubljanskega barja. Pot na Mah vas vabi, da jo raziščete.

INGA BATUR

Rada imam poletje v naši prestolnici. Center je poln ljudi, na vsakem vogalu se nekaj dogaja, vreme je idealno za druženje ob Ljubljani. Všeč pa mi je tudi, da Ljubljana z okolico ponuja številne možnosti za pobeg od tega vrveža. Ena izmed njih je nedavno odprta tematska pot, poimenovana Pot na Mah. Z družino smo se nanjo odpravili poznega julijskega popoldneva. Ta čas smo izbrali zato, da se izognemo vročini, a smo bili nepričakovano nagrajeni s čudovitim sončnim zahodom. Še boljše je bilo, ker smo se za sprehod odločili med tednom in smo imeli pot čisto zase.

Parkirali smo pri Gasilskem domu PGD Goričica - Prevalje pod Krimom na naslovu Goričica pod Krimom 29, kjer ne morete zgrešiti otroških igral in pojasnjevalnih tabel, ki označujejo začetek poti. Po prečkanju ceste smo sledili znakom, ki so nas popeljali skozi vas Goričica. Pot v vasi zavije levo, do roba istoimenskega osamelca, s katerega je izjemen razgled na okolico. Namesto vode so se tokrat po Ljubljanskem barju razlivali sončni žarki. To je največje poplavno območje v Sloveniji, ki so ga zaradi tega v preteklosti imenovali tudi Blate, Močvir, Morost, Marost ali Mah. Medtem ko smo mi opazovali širjave, so si nas z zanimanjem ogledovale krave z bližnjega pašnika. Urejena steza, ki je primerena za pešce in kolesarje vseh starosti, nas je potem vodila po Ljubljanskem barju in nam skozi serijo pojasnjevalnih tabel predstavila

njegove naravne znamenitosti. Poseben poudarek je namenjen dvoživkam, saj je Barje s svojim mokrotnim značajem eno najpomembnejših območij zanje. Tu najdemo kar tri četrtine vseh slovenskih vrst dvoživk. Pot na Mah je eden od rezultatov projekta Ohranjanje dvoživk in obnova njihovih habitatov – LIFE AMPHICON, v katerem Krajski park Ljubljansko barje sodeluje od leta 2019. Gre namreč za eno najbolj ogroženih živalskih skupin na svetu. Nam niti ena ni prekrizala poti, še dobro, da so si ustvarjalci zamislili še maskoto za najmlajše, pupka Srečka. Ta je nekakšen vodnik, ki otrokom na tablah ob poti postavlja zanimive naloge. Na sprehodu, ki nam je vzelo dobro uro, jih čaka še vrsta presenečenj, kot sta opazovalnica za ptice in učilnica na prostem.

Mene je približno tri kilometre in pol dolg sprehod presenetil s pestrostjo okolice, šli smo namreč mimo pisanih cvetic, divjih travnikov, obdelanih kmetijskih površin, jarikov in skoraj pravljničnega Goriškega maha – največjega, meri kar 19 hektarjev, in najbolj ohranjenega območja visokega barja na Ljubljanskem barju. Na njem uspevajo raznolike rastlinske vrste, kot so puhasta breza, krhlika in šotni mah. Vsa ta čudovita narava ima tudi manj prijetno plat – komarje in drug mrčes. Če se boste tako kot mi na obisk odpravili v toplih poletnih dneh, poskrbite za ustrezno zaščito. Za vse preostalo je že poskrbljeno, tudi za pitnik, ki smo se ga razveselili ob vrnitvi na izhodišče.

NARAVNI REZERVAT IŠKI MOROST

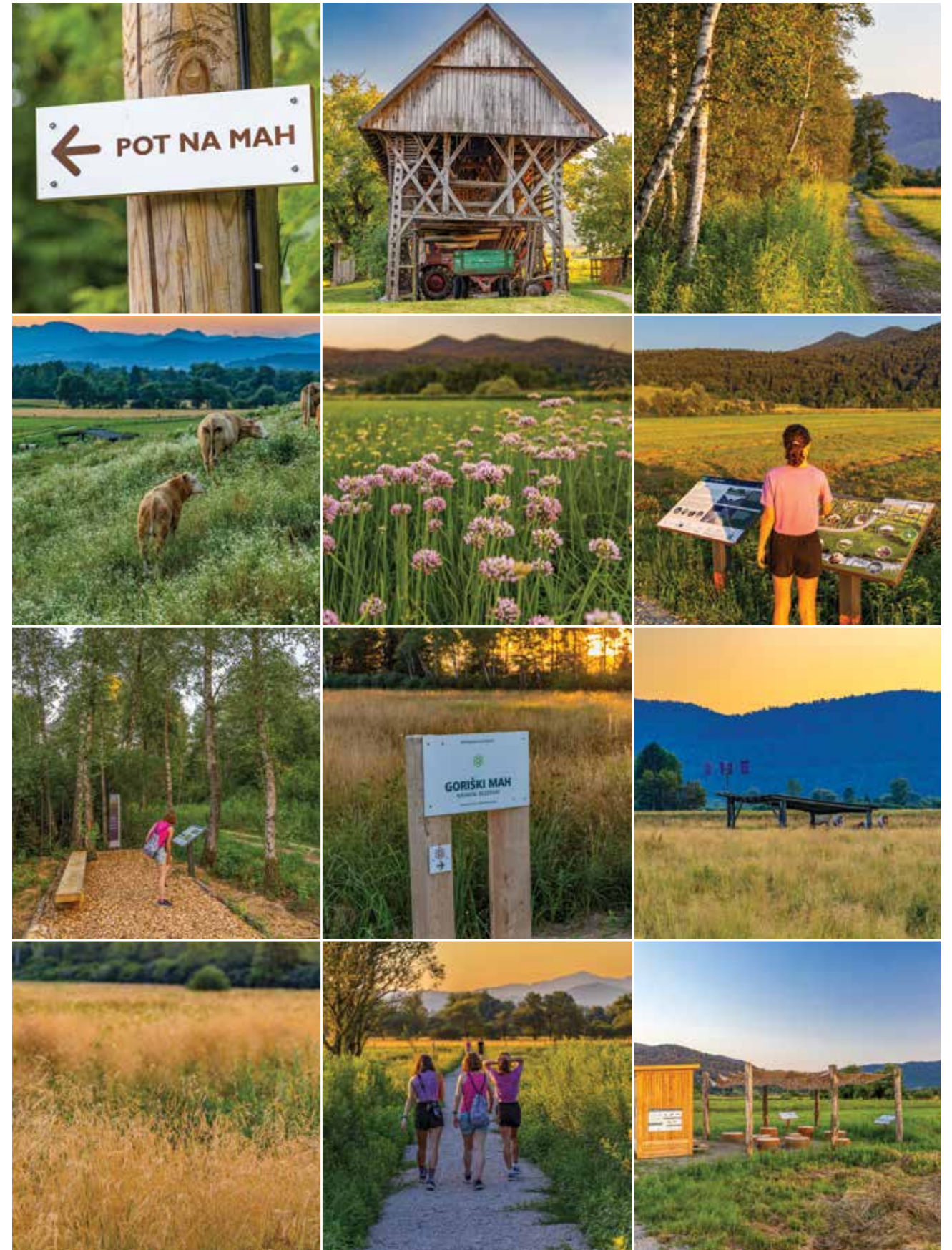
Če bi radi še bolj raziskali Ljubljansko barje, se lahko odpravite na 1300 metrov dolgo Koščevo učno pot – najdete jo v naravnem rezervatu Iški morost. Tam boste lahko spoznali živalske in rastlinske vrste, ki domujejo na Barju.

PODPEŠKO JEZERO

Ob obrobju Ljubljanskega barja vas čaka majhno, a precej globoko jezero, ki se napaja iz kar sedmih kraških izvirov. V poletnih mesecih je Podpeško jezero idealno za osvežitev, skozi vse leto pa je primerno tudi za ribolov.

CERKEV SVETEGA MIHAELA NA BARJU

Na Barju si lahko ogledate tudi eno najizvirnejših stavb arhitekta Jožeta Plečnika – cerkev svetega Mihaela z izstopajočim kamnitim stopniščem. Leta 2021 je bila dodana na seznam Unescove svetovne dediščine.

Barka Peglezen

KATJA ŠOLTES

Svojčas so davke na nepremičnine v mestih odmerjali glede na širino čelne fasade. Kajpak so se našli podjetneži, ki so kupili in pozidali manjvredne ostanke mestnih parcel, vsako s svojimi omejitvami. Za arhitekta je bil tak izziv lahko pekel ali nebesa. Tri hiše, ki so nastale na takih neposrečenih oblikah zemljišča, so postale mestne in svetovne ikone: Šnita polente v Torinu, nebotičnik Flatiron v New Yorku in Peglezen na začetku Poljanske ceste v Ljubljani.

Šnita polente, uradno hiša Scaccabarozzi, na svojem najozjem delu meri le 54 centimetrov. Po koncu gradnje leta 1881 je v njej bival kar arhitekt z družino, da bi meščane prepričal o njeni stabilnosti – ozko trapezno parcelo so mu podarili za povrh ob nekem honorarju.

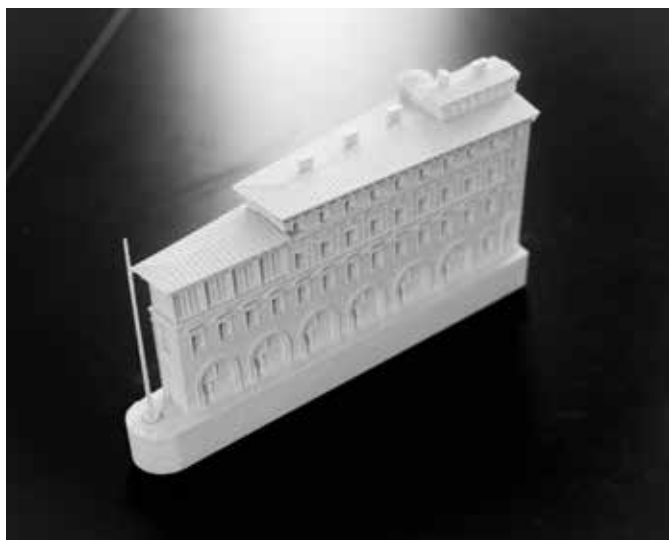
Nebotičnik Flatiron, v prevodu takisto Peglezen, je bil zgrajen 20 let kasneje. Dolga leta je veljal za nevarnega in zakletega. Vitka prizma je zračne tokove vrtinčila tako, da so vetrni sunki gospem dvigovali krila in nekega biciklista menda celo pahnili v onostransvo. Danes je Flatiron ena najbolj ikoničnih stavb na svetu.

Med vojnama je v arhitekturi vladal funkcionalizem, secesija in kanoni klasične arhitekture so se umikali modernizmu. Matko Prelovšek in soproga Elsa sta kupila parcelo na začetku Poljanske ceste, na kateri je do potresa stala enonadstropna hiša, stari Peglezen. Za arhitekta sta najela prijatelja Jožeta Plečnika.

Mojster si je ta projekt vzel za še enega izmed izzivov popotresne prenove Ljubljane v resno prestolnico. Stremč k idealu večne arhitekture, arhitekture perennis, je trapezno zgradbo zasnoval v razmerjih grškega templja in jo po nadstropjih trojno razplastil kot klasični steber. Parterju je namenil javni program, nadstropjem stanovanja, podstreho pa spremljevalnim prostorom, o čemer pričajo tudi različna okna.

Rad je imel simbole. Pred vhodom si je zamislil micen trg s trojnim jamborom kraljevine SHS. Postavil ga je tako, da se ga lahko vidi z vrat Stolnice, v drugo smer pa se pogled poveže z Robbovim vodnjakom treh rek. Troednost povsod!

Pohvalno, že več kot pol stoletja v Peglezu vztraja trgovina Biserka. Prodajajo kakovosten tekstil za zrele dame, kopalke, pižame in spodnje perilo. Mestne frizerije pa ni več, prišle so nove vsebine. Življenje gre dalje, arhitektura perennis ostaja. Tudi Biserka v njej.

Maestro, muzika!

Kahi Solomnišvili prihaja iz družine arhitektov, ker pa ima popoln posluš, je svojo poklicno pot posvetil glasbi. Letos je prevzel mesto glavnega dirigenta Slovenske filharmonije, med najinim pogovorom pa je bil ravno na gostovanju v Argentini. Gruzijec slovensko še ne zna, a se bo jezika učil jeseni, ko filharmoniki začnejo novo glasbeno sezono.

KATJA ŠOLTES

Od vseh mest, kjer so vam ponujali službo dirigenta, ste izbrali Ljubljano. Zakaj?

Pravzaprav je bilo kar obratno, izbral me je Orkester Slovenske filharmonije in za to jim bom večno hvaležen. Zelo se bom potrudil, da bom izpolnil njihova pričakovanja. Ljubljana mi je zelo domača, ker je tukaj tako kot v mojem domačem mestu v Gruziji glasbena skupnost kot velika družina. To res ogreje srce, moram reči.

Kdaj je dirigent pravzaprav res dober?

Po mojem mnenju je najpomembnejša sposobnost dobrega dirigenta ustvarjanje energetske vezi z orkestrom. Tega se ne da niti naučiti niti vnaprej predvideti. Nevindna vez med nami namreč ustvari končno harmonijo. Res je tudi, da se je temu poklicu treba predati z dušo in telesom, delo dirigenta se nikoli ne konča. Nikdar se mi še ni zazdelo, da mi ni treba več vaditi ali da sem popolnoma pripravljen. Vedno je lahko še bolje. Popolna predanost pa je šele začetek poti, onkraj prve zaveze se začne ta neizmerna širjawa, ki jo odkrivaš vse svoje poklicno življenje.

Dirigent mora v orkestru veliko zelo različnih osebnosti združiti v enoten organizem. Bi to lahko primerjali z delovanjem mesta?

Tako je, to je ključno, kajti glasbo ustvarjamo vsi skupaj. Pri pogajanju z orkestrom dirigent lahko doseže dogovor samo s taktnostjo in hitrim soočanjem z izzivi. Tako vse teče gladko. Zanimivo, nikoli nisem pomislil, da bi orkester lahko primerjal z mestom, ampak operne hiše so prav res države v malem.

Kako težko je sodelovati z orkestrom, če ne govoriš njegovega jezika?

Včasih je zelo težko izražati svoje misli v tujem jeziku, ampak med vajami raje ne govorim veliko. Verjamem v sporazumevanje v univerzalnem jeziku glasbe, ki ga razumemo vsi.

»LJUBLJANA SE MI ZDI ČUDOVITO MESTO S ČUDOVITO ARHITEKTURO.«

Ali bi prijatelju priporočili obisk Ljubljane in zakaj?

Moj oče in mama sta arhitekta. Ta poklic imam rad od otroštva, velikokrat sem očetu pomagal rad od otroštva, velikokrat sem očetu pomagal pri projektih. Ljubljana se mi zdi čudovito mesto s čudovito arhitekturo, vsakič znova jo raziskujem in vedno najdem kakšen nov, presenetljiv detalj. Kultura mesta se kaže v njegovi arhitekturi, zato Ljubljano lahko priporočim vsakomur.

Katera glasba vas najbolj spomni na Ljubljano?

Gotovo veste, da je božanski Gustav Mahler nekaj časa služboval v Deželnem gledališču v Ljubljani (*v letih 1881 in 1882, op. a.*). Moj prvi koncert v Ljubljani je bila prav njegova 2. simfonija, Vstajenje, zato bo za vedno ostala moja najmočnejša vez z Ljubljano in Slovenijo.

Kam zavijete na svojem najljubšem sprehodu po mestu?

Rad se ustavim na Prešernovem trgu, vseh mi je pogled na Ljubljanski grad s Tromostovja. Na vsakem sprehodu pa grem z največjo ponižnostjo mimo Mahlerjevega kipa blizu Filharmonije. Poslej bom v Ljubljani veliko več časa in veselim se, da jo bom lahko bolje spoznal.

Kaj bomo v novi sezoni poslušali v Slovenski filharmoniji? Česa se Ljubljančani lahko še posebej veselimo?

V tej sezoni bomo izvajali veliko čarobne glasbe iz različnih obdobij. Naš prvi koncert bo Pomladno obredje Igorja Stravinskega. To je mojstrovina klasične glasbe 20. stoletja z eno najzahtevnejših partitur. Ta skladba mi zelo veliko pomeni in je ključna v moji karieri. Verjamem, da bo uživalo tudi občinstvo.

Oblecite se po domače

Po dolgih letih zavzetega prizadevanja kreativnih umov lahko končno rečemo, da je Ljubljana modna prestolnica s številnimi domačimi blagovnimi znamkami, katerih sloves sega tudi v širni svet. Obiskali smo nekaj priznanih oblikovalk in oblikovalcev, pri katerih se lahko oblečete v unikatna trendovska in brezčasna kakovostno izdelana oblačila, ki bodo z vami veliko dlje od nešteto krat kloniranih izdelkov hitre mode.

TOMAŽ MIHELČ

LJFW SHOP

Trubarjeva cesta 72

S promenade na Petkovškovem nabrežju vas v Center Rog od torca do sobote po nakupih vabi domiselna skupina snovalcev in uresničevalcev prvovrstnih idej. Vodja trgovine Nina Jagodic je na domači modni sceni uveljavljeno ime, zato ne preseneča, da ji zaupa celoten oblikovalski ceh. Z njenim entuziazmom je zaživela domisljica, da se kolekcije neposredno z Ljubljanskega tedna mode preselijo na stojala v skupnem prodajnem salonu. Domačnost ambienta, odločen odmik od hitre »fast food« konfekcije, ki je ena največjih onesnaževalk našega planeta, in strokovna pomoč pri izbiri najširšega nabora slovenskih dizajnov so odličen razlog za vaš obisk. Z njim boste odgovorno pripomogli k ohranjanju domače modne industrije, za katero je ključnega pomena prav podpora kupcev.

MADE IN ANSELMA

Kolodvorska ulica 6

Za tem imenom se skriva petčlanski ženski kolektiv. Idejni vodji sta Ana Malalan in Tanja Pađan, ki vzporedno ustvarja še lastno znamko Kiss The Future. V trgovini vas bo navdušil delovni kvartir, kjer poleg omenjenih dam svoje ideje uresničujejo še Ana Ščuka, Kaja Cergonja in Nastja Mezek. Posebnost Anselme je koncept, da oblačila šivajo izključno iz zavrženega blaga. Tega lahko najdejo v skrinjah starih mam, a tudi drugi ostanki raznolikih materialov so dobrodošli za ustvarjanje pretežno moških kosov. Domišljija ne pozna meja, zato pri njih nobena krpica, zadruga, trak, sukanec in gumb ne bodo ostali neizkoriščeni.

VOLJA*Trubarjeva cesta 55*

Nejc Šubic pravi, da je treba imeti voljo, če želiš v Sloveniji na noge postaviti lastno blagovno znamko. Ena sinička mu še ni prinesla uspeha, je pa postala zaščitni znak ulične mode, po kateri posegajo večinoma skejterji. Tudi sam je že dolga leta zaprisežen tej športni disciplini, ki je veliko več kot zgolj hobi. Je način življenja, podobno kot njegova lucidna miselnost in pristop h kreiranju vedno novih oblačilnih uspešnic. V ateljeju združuje delovni prostor in trgovino, kjer nikoli ne morete vedeti, kaj vas bo pričakalo na obešalnikih. Slovi po umirjenih barvnih tonih, ekološkem bombažu in izvezenih datumih izdelave na slehernem oblačilu, kar daje nakupu dodatno dimenzijo.

MATEJA BENEDETTI*Center Rog,
Trubarjeva cesta 72*

Oblikovalka in profesorica na Fakulteti za dizajn nas je sprejela v svojem ateljeju, ki ga najdete v drugem nadstropju Centra Rog. Že zelo dolgo je v prvih bojnih vrstah pri ozaveščanju javnosti, zakaj je vredno posegati po okolju prijaznih oblačilih, predvsem pa se z izvirnimi kreacijami trudi opozoriti na razliko med visoko in vsakdanjo modo. Njeno ime je njena blagovna znamka, ta pa jo je izstrelila med redke slovenske oblikovalke, ki so prepoznavne tudi v tujini. Njena dela se redno pojavljajo na najbolj prestižnih rdečih preprogah po svetu. Je zaprisežena izbiri kakovostnih naravnih ekoloških materialov, s poudarkom na domači proizvodnji in zgodbi, ki jo nosi vsak kos posebej.

ZOOFA

Miklošičeva cesta 4

V osrčju mestnega jedra boste zakorakali v raj za ljubitelje domačega dizajna. Po vzoru kmečkih zadrug so se združile ženske z vseh vetrov, medse pa so sprejele tudi fanta. Simona Kogovšek, Princip by Mojca Celin, Tina Pavlin, Renata Bedene, Barbara Franjič z znamko Patricia Pie, Sanja Grcić in David Bacali so dokazali, da je rešitev za uspeh v povezovanju. Priznavajo, da ni preprosto preživeti na tako omejenem trgu, ampak je vredno vztrajati in si s časom izoblikovati zvest krog strank. Te prisegajo na domače poreklo in kakovost, pridružujejo pa se jim tudi tuji gosti bližnjih petičnih hotelov, ki se raje ustavijo pri njih in si namesto kičastih spominkov privoščijo nekaj pristno slovenskega.

Smeh pod zvezdami

V poletnih večerih lahko z dvorišča Ljubljanskega gradu zaslišite salve gromkega nalezljivega smeha. Tam se namreč dogaja Panč, festival stand-up komedije, ki bo letos med 21. in 25. avgustom že sedemnajstič pošteno razgibal smejalne mišice ljubiteljev dobrih štosov.

ROBERT REBOLJ

Panč je zdaj že tako pomemben, da k nam privablja tudi znana imena stand-up komedije, med katerimi sta recimo Američan Scott Capurro, ki je zaoral v črno komedijo, imel pa je tudi manjšo vlogo v filmu Star Wars: Episode I, in Hrvat Ivan Šarić, nekdanji voditelj televizijske hiše MTV Adria, kjer je navduševal s komično sproščenostjo. Letošnjih 25 nastopajočih prihaja iz Slovenije, bratske sosesčine in širnega sveta, kar pomeni tudi veliko različnega humorja in stilov.

Domača ekipa bo nastopila na prvem in zadnjem večeru. Na stand-up odru bo debitiral igralec Domen Valič, poleg nje pa bodo vice pokali še Sašo Stare, Tanja Kocman, Uroš Kuzman, Alen Mastnak,

David Gorinšek, Lucija Čirović, Rok Škrlep in Dino Kapetanović. Festival bo z novim šovom sklenil MVP slovenskega stand-upa, Perica Jerkovič.

V četrtek se bodo obiskovalci Panča svetovnim mojstrom komedije Maureen Langan, Nicolasu Moulinu, povratniku Igorju Mersonu in letošnjemu posebnemu gostu Jamaliju Maddixu smejali v angleščini, sobotni Vozi miško najt pa bodo v jezikih bratskih republik odpeljali Dragitza Raštegorac, Tihomir Paravina, Igor Drljo, Nenad Stefanovski in Branko Krsmanović.

Glavna programska novost bo Petek brez cenzure. »Večeri črne komedije so tudi pri nas že nekaj let zelo priljubljeni, to pa je korak naprej. Ne bomo le črni, ampak bomo segali čez vse meje,« pojasnjuje Maja Monrue, desna roka Andreja Težaka – Teškya, ustanovitelja festivala. »Pa da vidimo pogumneže, ki si bodo upali sestri v prvo vrsto,« dodaja izzivalno. Za morebitne zadrege bodo poskrbeli Aleksander Pozvek in Admir Baltić, Alen Borišek in Eldar Omerčić ter debitant Rene Volker, komik brez dlake na jeziku, katerega humor je vedno preizkus za občinstvo, in ne obratno.

»Eno največjih presenečenj bo zagotovo debitantski nastop Ceneta Prevca, člana megauspešne športne družine, ki je po tem,

ko je skoke obesil na klin, nekajkrat poskusil s stand-up nastopom. Bilo mu je zelo všeč, zato mu dajejo priložnost na velikem odru Panča. Za njim so intenzivne priprave, saj je vmes spoznal, da to še zdaleč ni preprosta stvar, strah pa ga je bolj, kot ga je bilo med pripravami na polete na največjih letalnica sveta,« se namuzne Andrej ter razkrije še, kako so prišli do letošnjega najbolj uglednega tujega gosta. »Najprej smo poskušali v goste dobiti Richarda Gadda, avtorja in glavnega zvezdnika izjemne Netflixove uspešnice Baby Reindeer, s katerim sva se celo dobila na sestanku, vendar pa se zaradi številnih obveznosti, ki so posledica popularnosti serije, povabilu, žal, ni mogel odzvati. Predlagal je Jamalija, upoštevali smo ga in zdaj že nestrpno pričakujemo njegov nastop, za katerega smo prepričani, da bo nekaj zelo zabavnega.«

Glede na sloves in festivalsko napoved si lahko torej tudi letos obetamo nekaj sijajnih poletnih večerov pod zvezdami, polnih dobre volje in smeha.

Na naslovu **festivalstandupkomedije.si** poleg programa festivala Panč in predstavitve nastopajočih najdete tudi povezavo do spletne prodajalne vstopnic.

TROPSKA NOČ V LJUBLJANI

V poletnem gledališču Križanke na Trgu francoske revolucije 1 vas bo 26. avgusta v poletno noč nežno zazibala skupina Bossa de novo, ki priljubljene brazilske melodije in uveljavljene standarde meša z lokalnimi zimzelenimi popevkami, kot so Selma, Sestane pod rjuho, Ne prižigaj luči, Majska in Pesem XIV. divizije. Zasedbo samih uveljavljenih glasbenikov, ki bo na koncertu predstavila pesmi s svojega novega albuma, bo na klavirju spremljal brazilski glasbenik César Camargo Mariano. Igral je v številnih jazzovskih skupinah, med drugim v Triu Sambalanço in Som Três. Kot aranžer pa je sodeloval s priznanimi brazilskimi umetniki, kot so Elis Regina, Wilson Simonal, Gal Costa in Ivan Lins. Za svoje ustvarjalno delo je prejel številne nagrade, še posebej pa izstopa njegov latin grammy za življenjske dosežke, ki so mu ga podelili leta 2007. Vstopnice za ta edinstveni glasbeni dogodek so na voljo na spletni strani ljubljanafestival.si.

Slikarska samosabotaža Arjana Pregla

V galeriji Kresija na Stritarjevi ulici 6 si do 27. avgusta ogledate razstavo umetniških del Arjana Pregla z naslovom Slikarske samosabotaže. Na njej avtor prikazuje svoj ustvarjalni proces, ki se začne pri risbi, nato pa raste v slikarsko delo. Ta metoda je tudi tema, s katero se tokrat ukvarja slikar – kako se neka umetniška izjava porodi, kaj na koncu iz nje nastane in kako učinkovito prenaša sporočilo. Družbena kritika, ki je tako značilna za Preglovo slikarstvo, je umetnika pripeljala do edinega resnicoljubnega naslednjega koraka – ost je tokrat usmeril vase, s tem pa tudi v umetnost samo. Sprašuje se namreč, kaj mu slikarstvo omogoča, koliko je umetnost omejena na nakazovanje razpok in kaj lahko sploh spremeni.

Rola se nam

V nedeljo, 18. avgusta, med 9. in 18. uro bodo Štajersko cesto med rondojem pri Športnem parku Stožice in Kranjčevo ulico preplavili udeleženci mednarodnega rolerskega polmaratona in maratona Vsi na rolerje, ki ga organizira Rolarski klub v sodelovanju z MOL in Turizmom Ljubljana. Številnim tekmovalcem, ki vsako leto pridejo tudi iz tujine, se lahko v vožnji v skupini pridružite rekreativci. Dobrodošle so tudi družine z najmanj enim staršem in otrokom, ki lahko v varnem okolju uživajo v rolanju po široki Štajerski cesti z vsemi ovinki in spusti. Vsak udeleženec bo prejel spominsko medaljo in majico, najboljšim pa so namenjene tudi denarne nagrade. Prijave so odprte do dneva pred tekmovanjem na spletni strani halfmarathon.rklj.si.

V MESTU JE LJUBEZEN

Nič hudega, da gre poletje h koncu, nihče vas ne bo ošteval, če ljubzenske romane berete tudi zunaj glavne sezone. Sploh če se dogajajo v Ljubljani, ki ljubezen nosi že v imenu. Simpatični prvenec Karmen Petric z naslovom Prste stran je izšel pri Cankarjevi založbi v novi zbirki Razmerja, ki bo posvečena prav vihravim čustvom. V njem se zapleteta in prepleteta muhasta delovna terapevtka Paulina in dermatolog dr. Miša Varl, mlada človeka, ki imata vsak svojo izkušnjo nesrečne ljubezni. Ju bo to odvrnilo od sreče ali bosta premagala vse ovire? Najbolje, da preverite kar sami. Pozor, v knjigi je tudi nekaj vročih prizorov, morda boste med branjem malce zardeli.

Poslastica za ljubitelje komorne glasbe

Križevniška cerkev na Trgu francoske revolucije 1 bo 14. avgusta prizorišče koncerta Rokokojske variacije Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije z dirigentom Stevenom Loyem in violončelistom Bernardom Brizanijem, ki si je po blestečem študiju v Ljubljani, Zagrebu, Firencah, Stuttgartu in Detmoldu izoblikoval uspešno kariero kot solist in komorni glasbenik. V Sloveniji delujoči dirigent Steven Loy je ustanovitelj ansambla za novo glasbo Neofonia, ki je pod njegovim vodstvom izvedel slovenske premiere mnogih pomembnih del poznega 20. in zgodnjega 21. stoletja. Vodil bo Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije, ki je od svoje ustanovitve leta 1993 odigral več kot 400 koncertov doma in v tujini, med drugim večkrat na poletnem Ljubljana Festivalu. Predstavili bodo slogovno pester repertoar z deli Carla Philippa, Emanuela Bacha, Petra Iljiča Čajkovskega, Franza Schuberta in Juraja Marka Žerovnika. Vstopnice za koncert v okviru Ljubljana Festivala lahko kupite na spletni strani ljubljanafestival.si.

Buona sera, signorina

Upamo, da vam bodo letošnje poletne počitnice ostale v lepem spominu, za to pa lahko poskrbite tudi v četrtek, 22. avgusta, od 20. ure dalje v Gala Hali na Masarykovi 24. DJ Bakto bo za ples sukal kancone, šlagerje, šansone in popevke, lakoto in

žejo pa bodo odganjale ribice, krompirjeva solata in koktajli. Če vam srce zaigra ob nežnih zvokih poznih petdesetih, šestdesetih in sedemdesetih, francoskih pevcih in pevkah, italijanskih popevkarjih in popevkaricah, pa tudi jugoslovanskih šlager pevačih in

pevaljkah, morate biti tam. Vstopnine ni, spodobi pa se ekipo organizatorjev nagraditi s prostovoljnimi prispevki.

ANITA OGULIN

(1952-2024)

Bil je torek, 16. julij. Dan, ko se je poslovila Anita Ogulin, velika humanitarka, ženska z največjim srcem na tem planetu. Za seboj je pustila ogromno praznino, a tudi ekipo, ki bo nadaljevala njeno poslanstvo – pomagati tistim, ki ne zmorejo sami nositi bremen življenja, predvsem pa otrokom pokazati lepši in prijaznejši svet. Vsi se je bomo spominjali kot izjemne in enkratne, tudi Miha Deželak, avtor spodnjega besedila, ki je ob njeni neomajni podpori zadnjih deset let v akciji Deželak junak zbiral sredstva, s katerimi so otrokom iz socialno ogroženih družin omogočili počitnice na morju in jim pokazali, kako je, če te ima nekdo zares rad.

Anita poznam le zadnje desetletje, a imam občutek, kot bi jo poznal že od mladih nog. S tankočutno retoriko in neverjetnim besednim zakladom me je v trenutku prevzela. Vsak pogovor z njo me je bogatil in opogumljal, užival sem v najinih dialogih, ki so bili vedno polni drobnih nasvetov za življenje. Vzgajala je mene, moje otroke, celo mojo ženo, na neki način je vzgajala vse Slovence. Tiste, ki so to želeli, seveda.

Občudoval sem njeno delo, ljubezen do sočloveka in spoštovanje do vseh ljudi. Kako je znala pomagati ljudem s socialnega dna, biti sočutna, materinsko prijazna, hkratni pa odgovorna in racionalna. Vedno je našla prave besede, na vsako vprašanje je znala odgovoriti z umirjenim tonom in modrostjo. Stiske ljudi je poznala do zadnje podrobnosti, pot do ubogih in trpečih je našla kadarkoli, tudi med epidemijo in ob lanskih katastrofalnih poplavalah, čeprav ji je bolezen takrat vzela že veliko moči.

Anita je živeła za druge. To je bilo njeno poslanstvo. »Miha, jaz ne morem sedeti križem rok, ampak moram ukrepati,« mi je ves čas govorila. Bila je človek terena, vedno se je želela prepričati, v kakšnih razmerah živijo ljudje in kaj najbolj potrebujejo.

Najbolj jo je prizadelo, če so za štirimi zidovi trpeli otroci. Vedela je za grozovite stvari, ki so se jim dogajale, in naredila je vse, kar je bilo v njeni moči, da jih reši. Odpeljala jih je v varno okolje, se jim popolnoma posvetila in jim pokazala, da je svet lahko prijaznejši in lepši. Marsikomu je bila Anita nadomestna mati. Otroci so to cenili in ji to tudi pokazali.

Otroke je spremljala na morju, v hribih in drugod v naravi. Tam so se zgodile čudovite zgodbe, saj je marsikateremu otroku pokazala luč in svetle plati življenja. Razlagala mi je, kako težko so se ji odprli in ji zaupali, ker je bil njihov vsakdanji svet poln trpinčenja in zlorab. Ona pa jim je skupaj z drugimi vzgojitelji vrnila vero v lepši jutri. Pot do tja ni bila lahka. Anita je poleg otrok opogumljala tudi vzgojitelje in jih prepričevala, da ne smejo obupati. O tem sta mi pripovedovali hčerki Manca in Mojca, ki sta o Aniti govorili v presežnikih, res sta jo imeli radi, skupaj so jokali in se smejali. Čeprav zelo utrujeni, sta se s taborov v Zambratiji in na Debelem rtiču vedno vračali bogatejši. V Aniti sta videli vzornico, tako kot jaz in najbrž še veliko ljudi. Z njo si z lahkoto imel čudovit, topel, prijateljski odnos, in ko te je sprejela v svoj krog, si od nje vsakič dobil objem, nasmeh, prijazno besedo, neverjetno toplino ter nežnost, pa tudi fantastičen občutek, da bo vse v redu. Anita je bila polna ljubezni in sprejemanja, bila je čuteča, inteligentna, prijazna in duhovita. Občudoval sem jo in skušal posnemati, saj sem se zavedal, da so taki ljudje kot biseri: zelo so redki in preprosto čudoviti.

Ko smo z ekipo obiskali otroke na morju, so bila prav zaradi nje ta srečanja nepozabna in pristna. Tržnice objemov, glasbeni in plesni nastopi, športne igre, plavanje, predvsem pa druženje in zavedanje, kako pomembna so prijateljstva, ki nam omogočajo, da v življenju nikoli nismo odrinjeni in sami, to mi je vedno dalo zagon za nove dobrodelne akcije.

Naključje je hotelo, da sem ji pisal le dan pred njenim odhodom v večnost. Napisal sem ji, da sem obiskal otroke v Zambratiji in na Debelem rtiču. Da uživajo na morju in se imajo fajn. Čeprav mi prvič ni odpisala, sem prepričan, da se je pomirjeno nasmehnila ob zavedanju, da je njenim otrokom lepo.

Draga Anita, hvala, ker sem te imel priložnost spoznati in se od tebe naučiti, kako plemenito je pomagati sočloveku.

Kako lahko še naprej pomagamo

ANITIN SKLAD

Na novo ustanovljen Anitin sklad je namenjen zelo hitri pomoči otrokom in družinam. Pošljite SMS-sporočilo s ključno besedo ANITA10 na številko 1919.

Podatki za nakazilo

Anitin sklad
ZPM Ljubljana Moste - Polje
Proletarska 1, 1000 Ljubljana
IBAN: SI56 3300 0000 1303 865
Addiko bank d.d.
BIC: HAABSI22
Koda namena: CHAR
Sklic: SIOO 777

BOTRSTVO V SLOVENIJI

Pomaga izboljšati kakovost življenja otrok in mladostnikov iz socialno šibkih družin.

Podatki za nakazilo

Botrstvo v Sloveniji
ZPM Ljubljana Moste - Polje
Proletarska 1, 1000 Ljubljana
IBAN: SI56 0201 2002 0297 991
NLB d.d.
BIC: LJBAS12X
Koda namena: CHAR
Sklic: SIOO 115

VERIGA DOBRIH LJUDI

Ta humanitarni program ponuja celostno podporo in pomoč družinam, ki so se znašle v stiski.

Podatki za nakazilo

Veriga dobrih ljudi
ZPM Ljubljana Moste - Polje
Proletarska 1, 1000 Ljubljana
IBAN: SI56 3300 0000 1303 865
ADDIKO bank d.d.
BIC: HAABSI22
Koda namena: CHAR
Sklic: SIOO 650

2 Ljubljanski festival športa

v sodelovanju z

 INTERSPORT

Park Tivoli, sobota, 7. 9. 2024

Mestna občina
Ljubljana

www.sport.ljubljana.si